20 ŞUBAT 1980 ÇARŞAMBA 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

PETROL ÇIKMAZI

3. SAYFADA

DEMİREL'İN "100 GÜN"Ü SONA ERDİ

Halk açlık ve baskı istemiyor

DEMİREL VE TÜRKEŞ: BİRLİKTE NEREYE KADAR?

14 Ekim seçimlerinde CHP 1 milyona yakın oy kaybederken AP ve öteki partiler pek önemli bir oy artışı sağlayamadı. Buna rağmen sağ partilerin oy patlaması yaptığı söylenip duruldu.

Sonuçların açıklanmasından sonra istifa eden Ecevit'in yerine Demirel Başbakan olarak görevlendirildi. MSP Demirel hükümetini, "kerhen" desteklerken, Türkeş kayıtsız-şartsız desteklediğini açıklıyordu.

- İğneden ipliğe yüzde 100-400 zam yapıldı
- Fabrikalarda, devlet kurumlarında faşistleştirme operasyonları düzenlendi
- Kitleler üzerindeki faşist terör ve işkence yoğunlaştı
- Binlerce öğretmen açığa alındı, okullar kapatıldı
- Halk gösteriler yaptı, esnaf kepenk indirdi
- 45 bin işçi direnişe geçti, memur ve teknik elemanlar baskılara karşı çıktı
- Gecekondu mahallelerinde halk terör ve işkencelere karşı direndi
- Öğrenciler, öğrenci velileri protesto gösterileri yaptı

HABER MERKEZİ

Demirel hükümeti 100'üncü gününü bugün dolduruyor. Demirel'in "100—G" programının da bugün son günü. Demirel, 100 günlük süre içinde tüm sorunların çözümleneceğini, yokluk, ve kuyrukların, ortadan kalkacağını söylemişti.

100 gün içinde yapılanlar, verilen sözlerin hiçbirinin tutulmadığını, tam tersine, halka baskı, zulüm, işkence getirikl:-

(Devamı 7. Sayfada)

"YAŞAMAK! BİR AĞAÇ GİBİ TEK VE HÜR... VE BİR ORMAN GİBİ KARDEŞÇESİNE"

İstanbul Gültepe'de silahlı çatışma saatlerce sürdü

Kocaeli Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı'nın evini faşistler taradı

- Ankara Dikmen'de göstericiler kendilerine engel olmak isteyen ekibi silahla taradılar.
- Hatay'da bir emniyet amiri açılan ateş sonucu ağır yaralandı.
- Alanya Halkevi binası yakıldı.
- Nusaybin'de bir ekip otosu tarandı, 1 bekçi öldü.
- Antakya Cezaevi ndeki direniş sona erdi.
- Bursa da 30 devrimcinin gerekçesiz gözaltına alındığı öne sürüldü.
- Konya DMMA Başkan Yardımcısı Bekir Kılıçoğlu faşistlerin saldırısına uğradı.

HABERİ 5. SAYFADA

YURTTAŞLARIN GÖZÜYLE DEMİREL'İN "100 GÜN"Ü

Bu 100 gün yetmedi, bir 100 gün de biz verelim.

"Dayanacak gücümüz kalmadı, bir 100 gün de bizden Demirel'e"

ROPÖRTAJ: Kadir KAPUAGASI-Hüseyin AVUÇ

- "Kiraların yanına yaklaşılmıyor. Gecekondum da olmasa hepten sokakta kalırdık"
- "Yirmi yıldır ne yaptılar ki, şimdi ne yapsınlar?

Yirmi yıldır ne yaptılar ki? 100 gün'e yapsınlar

Demirel'in 100 günü ile ilgili olarak halkımızdan çeşitli kişilerle konuştuk. Hepsinin dedikleri aynı.. 100 gün içinde bizi iyice perişan etti. Dayanacak gücümüz kalmadı. Çoluk çocuk açlığa terk edildik' diyorlar.

Bekarlar ise daha da dertli: "Nasıl bir yuva sahibi olurum diye düşünüyordum. Bunu artık Demirel'e sorarım" diyor bir vatandaş.

Halk "Demirel'e bu 100 gün yetmedi. 100 günde ancak 100 üzerinden 1500 zam yapabildi, bu da yetmediyse bir 100 gün de biz verelim. "diyor....

Yaklaşık 99 gün önce "Bana 100 gün süre verin, herşeyi düzelteyim" diyerek iktidara gelen Demirel'in 100 günlük süresi bu gün doldu. 100 gün boyunca ne olduysa halka oldu.....

İşte 100 günün biloncosu:

— % 48 devaliasyon, ardından zam, zam,

— Öğrenim özgürlüğü, can güvenliği yok....

— İş yok. Geçim çok

Artık evlenmeyeceğim. Nasıl evleneceğimi Demirel'e sormak lazım.

(Devamı 7. Sayfada)

HABERİN İÇİNDEN

UNUTULAN BİR ŞEY VAR

Bugün Demirel'in hükümeti kuruşunun yüzüncü günü. Hükümetin kurulduğu günlerde gazeteler sık sık Demirel in "100 G" programından bahsetmişlerdi. Yani ilk 100 gün içinde yapılacak işler programı. Bu ilk 100 gün programı , derinleşen bunalım koşullarında Demirel i n egemen güçler nezdinde bir hükümet alternatifi olarak kalıp kalmamasını belirleyecekti.

Demirel'in "100 G" programında neler vardı?

Herşeyden önce ekonominin işleyişi konu-

(Devamı 7. Sayfada)

3 milyon dolarlık borç için 81 sayfalık anlaşma imzalandı

ANKARA(DEMOKRAT)

Türkiye'deki bunalım derinleştikçe ve halkın düzene karşı hoşnutsuzluğu arttıkça, sık sık "yardım" adı altında "borç" para vermeyi vaat eden Batılı ülkelerin Türkiye'ye olan güvensizliği gün geçtikçe büyüyor.

Bu nedenle, "borç para" alınan ülkelerle hükümetin yaptığı anlaşmalarda, her zaman teminat gösterme güçlüğü ile karşılaşıldığı ve "borç" veren ülke veya banka yetkililerini tatmin amacıyla küçük miktarları kapsayan anlaşmalarda bile çok sayıda teminat gösterildiği gözleniyor.

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dekanlığının ihtiyacı bu-

(Devamı 7. Sayfada)

Faşistleştirmeye, işten atmalara karşı direnen işçiler açıklama yaptı

"TARİŞ emekçisinin lokmasına göz konmasına izin vermeyiz"

- Gültepe ve Cimentepe'de gözaltına alınanların savunmalarını 100 ilerici avukat üstlendi...

Gültepe'deki operasyon sırasında ölen polis memuru Mehmet Erol'un eşi Meryem Erol devletin kendisine vermek istediği parayı kabul etmedi.

Gültepe'de ölen polisin eşi İçişleri Bakanı'na "Katil iktidar" diye bağırdı

(HABERİ 7. SAYFADA)

İZMİR (DEMOKRAT)

İşyerlerinin faşistleştirilmesine, işten atmalara, baskı ve kıyımlara karşı direnişlerini sürdüren TARİŞ işçileri, "TARİŞ emekçisinin, çoluğunun — çocuğunun boğazından geçen lokmasına göz konmasına izin vermeyeceğiz" dediler. Öte yandan Gültepe ve Çimentepe semtlerinde gözaltına alınanların savunmalarını 100 kadar ilerici avukatın üstlendiği bildirildi.

İŞÇİLERİN AÇIKLAMASI

TARİŞ işçileri, işten atılan arkadaşlarının geri alınması, işyerlerinin faşistleştirilmesinin önlenmesi, iş güvenliğinin sağlanması doğrultusunda istekleri gerçekleşin-

(Devamı 7. Sayfada)

Sıkıyönetim Politika gazetesini süresiz kapattı

HABER MERKEZİ

Ekonomi Politika gazetesi, Sıkıyönetim Komutanlığı'nın birçok kez yazılı ve sözlü uyarılarına uymadığı gerekçesiyle dün süresiz olarak kapatılmıştır. Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın Politika Gazetesi'ni kapatma yazısı şöyledir:

"Gazetenizde Sıkıyönetimin ilanından beri çeşitli zamanlarda yer

(Devamı 7. Sayfada)

ZAMLAR AYBASTI, ANTAKYA, AYANCIK VE KOCAELİ'DE PROTESTO EDİLDİ

YURT HABERLERİ MERKEZİ

Son devalüasyon ve zamlara karşı tepkiler yaygınlaşırken, hemen her gün küçük kasabalara varıncaya kadar, halk yürüyüş, miting ve toplantılarla hoşnutsuzluğunu dile getiriyor. Demokrat muhabirlerinden Yurt Haberler Merkezine gelen portesto gösterilerinin bir bölümü şöyle:

AYBASTI'DAKI GÖSTERILER

Aybastı'da yüzlerce kişi, ilçenin cadde ve sokaklarında gösteriler düzenleyerek devalüasyonu, son zamları ve hayat pahalılığını protesto etti.

Gösterilerde yapılan çeşitli konuşmalarda "Yeni MC"nin halk için daha fazla zam, zulüm ve işkence demek olduğu belirtilerek sürgün, kıyım ve faşist saldırılar protesto edildi.

Gösterilerde, "Zamlara hayır" "Yeni MC'nin baskı ve zamlarına karşı direnelim" "Faşizme, zama, zulme karşı tek yol devrim" "Halka kalkan faşist eller kırılır" sloganları söylendi.

SİNOP'UN AYANCIK İLÇESİNDEKİ GÖSTERİLER

Ayıncık'ta zamları protesto gösterilerinde yer yer çatışmalar çıktı. Duvarlara zamları kınayan sloganlar yazan göstericilerle güvenlik kuvvetleri arasında çıkan çatışmada, yaralanan olmadığı, polisin Zekai Üngüder adlı kişiyi, gözaltına aldığı bildirildi.

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Peki ama nasıl?

Erzurum'da yapılan "Orgeneral Aksalur 80 Kış Tatbikatı"nı Genelkurmay Başkanı Orgeneral Evren, NATO Güney Avrupa Müttefik Kuvvetleri Başkomutanı Oramiral Harold Sheer ile birlikte izledi. Genelkurmay Başkanı Basın mensuplarının ve bir çok parlamenterin de çağrılı bulunduğu Kış Tatbikatının sonunda, Tatbikatın eleştirilerini yaparken, öteki sorun ve konulara da değindi. Sıkıyönetimin, Silahlı Kuvvetlere, asıl görevinin yanında, getirdiği yükümlülükler ve sorunlardan, anarşiden, Basın-Ordu ilişkilerinden, TRT'den, Basın Ahlak Yasasından, yeni Milli Güvenlik Dersleri Yönetmeliğinden vb. söz etti ve konuşmasının bir yerinde "Tenkite daima açığız. Ama yıkıcı tenkitden değil, yapıcı tenkitden zevk duyarız. Askeri yıpratmak bu millete hiç bir şey kazandırmaz. Her şeyi söyleyin. Ama bizimle konuştuktan sonra söyleyin. Her zaman kapımız açıktır" dedi.

Genelkurmay Başkanı'nın -ayrıntılara girmeden, belli başlı çizgileri ile özetlemeye çalıştığımız- bu konuşmasını Tatbikata katılan gazetecilerin haberlerinden ve TRT'nin bir TV haber yayınından izleyebildik. Ayrıca, bir iki meslektaşımız Tatbikat sonrası Genelkurmay Başkanı ile sohbet etmek olanağını buldular ve bu sohbetlerinde, kendi açılarından sordukları sorulara, aldıkları yanıtları gazetelerinde, hatta manşetlerinde, yansıttılar.

Genelkurmay Başkanı'mızın söylediklerinde üzerlerinde önemle durulacak, hak verilecek noktalar olduğu kadar, eleştirilebilecek, tartışılacak noktalar da vardı. Ancak, neye dayanarak? TRT'nin TV haberlerinde, bir konuşmanın ortasından aldığı —başı sonu belirsiz— üç beş tümceye mi? Yoksa ayak üstü yapılmış bir sohbette: "Sayın Paşam, şu sizin mektup ne oldu Allahaşkına?", "Türkiye'yi karıştırmak isteyenler işi iyice azıttılar. Artık askere de acımasızca ateş ediliyor. Eğer doğruysa duvarlara 'Türk Askerini arkadan vur, Rus askerine selam dur' gibi sloganlar bile yazılıyormuş. Sizin bir tepkiniz olmadı bu konuda, ne dersiniz?", "Böyle gider, kargaşa sürer ve sorumlular tutumlarını da değiştirmezlerse yeni bir çıkış yapmayı düşünüyor musunuz?", "Devlet Güvenlik Mahkemeleri devreye girse gerekli sürat sağlanamaz mı sizce?", "Halk bıktı bunların şerrinden. Yettiler artık diyor herkes. Şimdi de esnafı tehdit ediyorlar. Bu dükkanları kapatmaya zorlamaya ne diyorsunuz?" gibisinden bir meslektaşın, olaylara bakışda kişisel ve belirli bir görüş açısını yansıtan sorularına ayak üstü verilen yanıtlara mı? Elimizde Genelkurmay'ın yetkili bir makamından gönderilmiş resmi bir metin var mı? Yazılanları doğrulayan, düzelten ya da yalanlayan. Gazeteniz ya da gazetenizin bir muhabiri kış Tatbikatına çağrılmış, size ilk elden bilgi edinmek olanağı sağlanmış mı? Genelkurmay'da, Genelkurmay Başkanı'nın konuşması hakkında telefonu açıp bilgi istiyeceğimiz bir makam, bir şahıs biliyor musunuz?

Bu durumda, Genelkurmay Başkanı'nın zevk duyacağını özellikle vurguladığı yapıcı tür tenkitleri, nasıl yapacaksınız? Hele "her şeyi söyleyin ama bizimle konuştuktan sonra söyleyin" koşulunu nasıl yerine getireceksiniz?

Görülüyor ki, Genelkurmay Başkanlığı'nın Basın ile ilişkileri en azından eksik ve yetersizdir. Genelkurmay Başkanı'mızın, Basın Ahlak Yasası konusunda söyledikleri -eğer gazetelere doğru yansımış ise— bir ölçü olarak ele alınırsa, kendilerine basın konusunda da yeterli bilgi sağlanamadığı anlaşılmaktadır. Zira, Basın Ahlak yasası, 27 Mayıs sonrası Basının kendi arasında oluşturduğu bir yasadır. Gazetelerin onda dokuzu yıllar önce bu yasaya bağlı kalmayacaklarını açıklamışlardır. Yasayı uygulayacak olan "Basın Şeref Divanı" ise, 1960'ların ortalarında varlığını —burada açıklanması uzun sürecek nedenlerle— yitirmiştir.

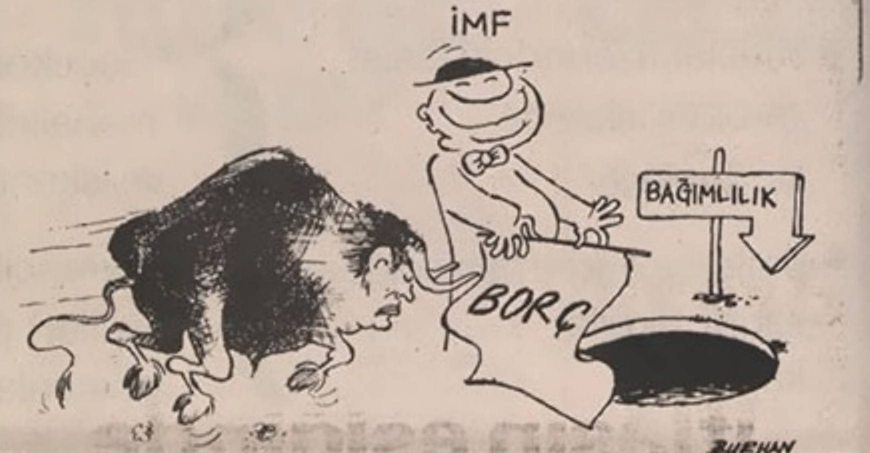
Genelkurmay Başkanı'mızın "Basına kapımız her zaman açıktır" sözünün içtenliğine elbette ki inanıyoruz. Ne yazık ki, o açık kapıya giden yolu bu güne dek kapalı kaldığı da bir gerçektir.

DÜŞÜNCE ALANI

Ekonomik bunalım ve önlemler paketi (2)

Celal ÜNSAL
(Asistan)

Buna karşılık, ekonominin genişletilmiş yeniden üretimi için gerekli olan kapasite büyütücü yatırım malları ithalatının dış finansmanı, kritik bir biçimde dış borçlanmalara bağımlı kalmıştır. Üstelik bu bağımlılık, uygulanan stratejinin yapısı gereği, dinamik anlamda ve süreç içinde artmaktadır. Mevcut büyüme hızının sürdürülebilmesi için gerekli olan dış borçlanma miktarına ek olarak, petrol zamlarından dolayı dış borçlanma gereksinimi olağan üstü boyutlara ulaşmıştır. Dışa bağımlı ve petrole dayalı enerji politikası sonucunda, petrol ithalatının ara malları içindeki payı büyümüş ve artık ihracat işçi dövizi ve dış borçlar mevcut kapasitenin tam kullanımı için gerekli olan ithalatı bile karşılayamaz duruma gelmiştir. Sonuçta ise ekonomik kriz yoğunlaşmış, kapasite kullanım oranları düşmüş, işten çıkarmalar çoğalmış ve kişi başına büyüme hızı ilk kez negatif olmuş yani azalmıştır. Başka bir deyimle ekonomi döviz darboğazı sonucunda daraltılmış bir yeniden üretim sürecine girmiştir.

Gerçekten de "Negatif büyüme hızı" koşullarında, üretim, ilişkilerinin ögeleri olan gerek üretim araçlarında kapasite kullanım oranlarında, gerekse de zorunlu işten çıkarmalar ile somutlanan işgücü kullanımında görülen düşmeler, veri sömürü oranlarında Türkiye kapitalizminin aşırı sermaye birikimi bunalımı ile karşı karşıya kaldığını gösterir. Varılan sömürü oranı koşullarında, zaten hiç bir zaman tam kapasite ile çalışamayan ekonomi bir de ikame ithalatını yapamaz duruma gelince, kapasite kullanım oranları iyice düşmüş ve sonuçta sermaye, giderek büyüyen bir bölümünü verimli bir biçimde değerlendirememiştir. Toplam artı -değer miktarında artış olmayışı nedeniyle artığın paylaşım mücadelesi ön plana çıkmış ve bu nedenle enflasyon hızlanmıştır. Enflasyon ile kâr oranları yeniden sermaye lehine düzeltilmeye çalışılmıştır. Nitekim 1979 yılında sanayi ürünlerinin fiyatları %96 artarken tarımsal kökenli gıda ve yemler % 58 artmış, başkabir deyimle iç ticaret hadleri sermaye lehine gelişmiştir. Aynı yıl içinde ücret ve maaş artışlarının da enflasyonun gerisinde kaldığını görmekteyiz. Gerçek ücretler %11, gerçek maaşlar ise % 22 gerilemiştir. Buna karşılık kâr oranları 1979 yılında rekor düzeyde olmuştur. Ama bu arada, özellikle küçük ve orta sermaye işletmelerinde iflaslar da rekor düzeyde olmuştur.

Emperyalizme bağımlı ve ithal ikamesine dayalı sermaye birikiminin bu bunalımını, aslında Türkiye'ye özgü salt içsel bir bunalım olarak değerlendirmemek gerekir

EMPERYALİZM VE EKONOMİK BUNALIM

Yaşanan bunalım, emperyalist sistemin işleyiş biçiminin günümüze özgü koşullarından, başka bir deyimle sermayenin metropol ülkelerdeki bunalımından soyutlanamaz. Çünkü Türkiye'deki sermaye birikimi modeli, yani sermayenin devresi içinde hammadde, makina ve iş gücünün nerelerde nasıl alındığı, bunlar arasında eklemlenme biçimi ve üretilen ürünün pazarda gerçekleşme süreci, tümüyle uluslararası sermayenin devresi tarafından belirlenir. Türkiye'de ithal ikamesine dayalı sermaye birikimi, metropol ülkelerde kârlılığını yitiren üretim sektörleri üzerinde kurulmuştur. Bu süreç de gerek para sermayenin belirleyici öğesi olan dış borçlar (özellikle proje kredileri); gerek de meta sermayenin öğesi olarak üretim araçları (ara ve yatırım malları) ile dışa bağımlı bir rota izlemiştir. Bu mekanizma ile yatırım politikasındaki bağımlılığın içeriği belirlenmiş olmaktadır. Öte yandan, 1970'li yıllardan itibaren metropol ülkelerde emek—sermaye ilişkileri bağlamında "sömürü oranlarının düşme eğilimi" (1) göstermesi ve buna ek olarak dünya petrol bunalımının ortaya çıkışı, ürün maliyetlerini yükseltmiştir.

(1) Bu nokta ile ilgili olarak T.P. Hill, "Profits and Rates of Return" OECD, Paris 1979 S. 124—125 ile buradaki verileri aktaran İcen Börtücene'nin "Ekonomik söyleşi"deki konuşmasına bakılabilir: Demokrat, 27 Ocak 1980

YARIN: Önlemler paketi ve ihracata yönelik ekonomi modeli.

HAFTALIK

Devrimci bütünleşme

Muzaffer ERDOST

Faşizm, tek bir otoriteye bağlı olarak, daha geniş ama daha merkezi bir örgütlenme içersinde ilerler ve geniş bir sağ kesimi ittifakına çekerken, tek bir otoriteden yoksun devrimci hareket ise o denli bölünmüş durumda. Bir yanda faşizm ve faşizm ile siyasal iktidarın "zor yöntemi" birbiri ile kenetlenirken, devrimci hareket ile onun bağımsızlaşma ve demokratikleşme hareketinin doğal müttefiki olan küçük-burjuva demokrasisi arasındaki dostluk bağları, giderek azalıyor. Kısacası, devrimci hareket, yalnızca kendi içerisinde bölünmekle kalmıyor, bu hareketin müttefikleri ile olan ittifakı da siliniyor.

Türkiye devrimci hareketi, esas olarak birbirinden ayrı alanlarda boyvermeye başlamıştır.

Bunlardan birincisi, kuşkusuz işçi sınıfı içerisinde oluşmuştur.

İşçi sınıfı içersinde devrimci hareket, kendini, doğası gereği, sendikal bir hareket olarak ortaya koyar. Sendikal hareket içerisinde birbirini bütünleyen ama birbirinden farklı iki hareket gözlemleriz: İşçilerin iktisadi istemlerini "işverenlerine" dayattıkları iktisadi hareketler ve gene iktisadi istemlerini, "siyasal iktidara" dayattıkları ve bu anlamda bir sınıf hareketine dönüşen siyasal hareketler. Bundan bir bakıma farklı olarak, işçilerin sendikal siyasa içerisinde, demokratik hakları savunmaları ve demokratik istemlerde bulunmaları, toplumun diğer emekçi kesimlerinin demokratik çıkarlarını kapsadığı için, daha geniş anlamda bir siyasal hareket sayılmak gerekir. Ama, sendika siyaseti, özünde, işçi sınıfının iktisadi konumunu iyileştirici hareketlerle sınırlıdır. Çünkü, işçi sınıfının devrimci ideolojisinin, siyasal ve dolayısıyla işçi sınıfı dışında kalan toplumsal alana kanalize edilmesinin örgütü siyasal partisidir.

İkincisi, gençlik içerisinde oluşmuş devrimci harekettir. Gençlik ve özellikle öğrenci gençlik, devrimci hareketle, ilkin, ideolojik yönüyle buluşur ve daha coşkulu bir biçimde devrimci harekete atılır. Buna karşılık, içinden geldikleri ailelerin sınıfsal alışkanlıklarını, geleneklerini bir ölçüde, devrimci hareket içerisine de taşırlar. Bir başka deyişle, gençlik hareketi, gençliğin ve öğrenciliğin, olumlu yönlerini olduğu kadar, diğer bazı olumsuz yönlerini de kendisinde taşır, bölünmeler kadar sol sapmalar da bu hareket içerisinde kolay uç verir. Belirli bir gelişme döneminde, devrimci hareketin kaldıraçları olurken, tek bir siyasal organdan yoksun olduğu durumlarda ve belirli birnoktadan sonra, olumlu yönlerin yanısıra olumsuz özellikler de belirginleşmeye ve hareketi etkilemeye başlar.

Üçüncüsü, tarihsel gelişmeyi teorik olarak kavrama olanağına sahip bulunan meslek mensupları içerisinde, özellikle öğretmen, mühendis ve benzeri meslekler içerisinde oluşan devrimci harekettir. Bu hareket, öğrenci hareketine bir ölçüde karşıt bir gelişme gösterir. Çünkü öğrencilerin, belli merkezlerde toplu bulunmasına ve her görüş ayrılığının ayrı gruplar oluşturmasına karşın, ülke ölçeğinde ve dağınık bulunan meslek mensupları bir bakıma görüş ayrılıklarını bağrında toplayan meslek örgütlerinde toplaşırlar. Bundan ayrı olarak, farklı yaşam çevreleri ortamında, farklı eğilimleri yansıttıkları gibi, tek bir siyasal organdan yoksun olunduğu durumlarda ve belirli bir gelişme düzeyinden sonra, bu meslek kesimleri, yaşam tarzı ve konumundan dolayı, küçük-burjuva sosyalizmine sapma eğilimi olanağını bağrında daha çok taşırlar.

Dördüncüsü. Devrimci ideolojiyi siyasal yaşama geçirmek için kurulan ve bir anlamda gruplaşmalardan doğan sosyalist partilerin varlığıdır. İşçi sınıfının dağınık olduğu ve belirli bir yoğunluğa ulaşmadığı, dönemlerde ve ülkelerde, çok sayıda devrimci grup, hareketin kaldıracı olmuş, ne var ki, işçi sınıfı tek bir partisini yaratacak nicelik ve yoğunluğa ulaştığında, bunlar, tek bir partinin yaratılmasının engeli haline gelmişlerdir. Türkiye, bu gelişme sürecinin dışında değildir sanırız.

Türkiye, bugün devrimci sınıfın ideolojisini gerek örgütler olarak, gerek gruplar ve kişiler olarak ülkenin özel koşullarına uyarlayacak, geliştirecek bir deneyime ve kadroya sahiptir. Türkiye, bugün devrimci sınıfın varlığına ve bunun sendikal olarak örgütlü gücüne sahiptir. Türkiye, bugün, canlı ve özverili ve o ölçüde arkadaşlarıyla, çevreleriyle, bütünleşme ve dayanışma deneyimi olan bir gençlik hareketine sahiptir. Türkiye, bugün, deneyimli demokratik meslek kuruluşlarına sahiptir. Kısacası, devrimci hareketimiz hemen her alanda, sınıfıyla, kadrolarıyla, örgütleriyle deneyimleriyle güçlü birpotansiyele sahiptir. Ama bugün, devrimci hareketimizin bu potansiyeli tek bir irade birliğine, tek bir yönde bütünleşmiş bir güce dönüştürecek tek bir siyasal karar organına da gereksinmesi vardır. Tüm devrimci kuruluşların, grupların, kişilerin birbirine devrimci özellikleri açısından ve olumlu yönleriyle bakmaları ve bu olumlu yönleri, tek bir siyasal örgüte hızla kanalize etme-

(Devamı 7. Sayfada)

HALKIN DİLİNDEN

Yeni MC'nin baskıları

Bizler Zonguldak ili Çaydamar-Karaelmas mahalleleri gençleriyiz. Polisler mahallemizde uzun süreden beri terör estirmektedirler. Sürekli oturduğumuz evler basılmakta, oturduğumuz kahvehaneler aranmakta ve arkadaşlarımızı haksız yere gözaltına almaktadırlar. Son olarak on kişiyi gözaltına almışlar, bir hafta süreyle işkence etmişler ve hayali gizli örgütler yaratmak istemişlerdir.

Genellikle emekçilerin (maden işçilerinin) oturduğu bir yer mahallemiz. Gerçi bizler polisin yaptığı baskının Türkiye çapında emekçi halkımız üzerinde estirilen baskılardan ayrılmayacağının bilincindeyiz. Yeni MC hükümeti tekelci burjuvazinin istemlerini yerine getirmek için bu tür baskıları arttıracaktır. Zira bu yeni MC yöneticileri ilk hükümeti kurdukları gün açıkça beyan etmişlerdir. "Yapacaklarımıza isterlerse faşizm desinler" diyerek.

Bizler Çaydamar ve Karaelmas mahallesi devrimci gençleri olarak diyoruz ki, yeni MC'nin baskıları bizi mücadelemizden alıkoyamayacaktır.

DEVRİMCİ GENÇLER
ADINA M.Y.

Giresun'da faşist saldırılar artıyor

Giresun'da demokratik kitle örgütlerine, çeşitli yollardan ve de sudan bahanelerle baskılar yapıldı, kapatıldı. Daha üç yıl öncesine kadar faşistlerin Giresun'da bir etkinliği yoktu. Dini düşünceleri istismar ederek, yeni mahallede barınmaya başladılar. Onların yerleşmesiyle silah sesleri duyulmaya başladı.

Faşistlerin bu saldırıları sökmeyince, Söken'de oturan halkı polisler sokaktan toplamaya başladılar. Buna da bahane olarak polis otosunun rastgele taranmasını gösterdiler. POL BİR'li polisler halktan kişilere işkence ediyorlar.

POL -BİR'li polislerce bir devrimci arkadaşımız MHP'li ÜGD'li faşistlerin oturduğu mahallelere götürülerek dövüldü. Şimdi soruyoruz devlet adamlarına. Dayak ve işkenceye Anayasa'da yer var mı? Polisin insan dövmeye hakkı var mı?'

Yeni Sait Beyler

1922 -23 yıllarında Ziya Gökalp Urfa ya gelmiş, bir kısım köy ağalarını, eşrafı ve ileri gelen kamu görevlilerini toplayıp konuşmuş. Ağalara ve eşrafa:

"Ağalar, okula önem verin. Köylerinize okul açın, öğretmen gelsin, köylü okusun"demiş.

Bandilli Aşireti Reisi Sait Bey, O'na:

—"Ben köyüme gelecek olan öğretmenin ayağını kırarım. Yani o gelip de köylüyü kışkırtacak ve artık onlar beni dinlemiyecekler öyle mi? diyor.

Sait Bey köylünün uyanmasını ve kendine karşı tavır alınmasını istemiyor, istemediği içindir ki, ileri gelen kamu görevlilerini değil öğretmeni ve öğretmenleri kendi çıkarı için sakıncalı buluyor.

1980'lerin Sait Beyleri'de kendi çıkarlarının sarsılmasında birinci planda öğretmenleri sakıncalı buldukları içindir ki öğretmenleri hedef aldılar. Bu hedefle de kalmadılar, kendilerini yargı organlarının yeine koydular. En azından yargı organlarını etkilemek için her türlü çabaya başvurdular ve vurmaktadırlar.

24 Aralık 1979'da bir günlük derslere girmeme eyleminden sonra hırçınlıkları daha da arttı.

Öğretmenler, hayat pahalılığını, ölüm, baskı özellikle son günlerde aydınlara yönelik saldırıları, toplu kırımları protesto etmek için Anayasa nın 20. maddesine dayalı olarak seslerini duyurdular. Yalnız öğretmenler değil, çağında sorumlu olan her vatandaşın 20. maddeye göre sesini duyurması bir görevdir. Öldürmeler, baskılar karşısında susmak vatandaşlık görevini yapmamaktır ve çağının sorumluluğunu taşımamaktır.

Bir günlük eyleme katılan öğretmenlerin büyük bölümü açığa alındı. (Bu arada eyleme katılmayanlarda sudan bahanelerle açığa alındılar) Gerekçe, öğrenim özgürlüğü zedelenmiş. Açığa alınan öğretmenlerin görevli oldukları okullarda bir yığın dersler boş geçiyor ve öğrenim özgürlüğü zedelenmiyor. Bazı yatılı okullar gerekçe gösterilmeksizin kapatılıyor, öğrenim özgürlüğü zedelenmiyor. Sağ militanlar okullara yerleştiriliyor, binlerce öğrenci zoraki okullardan atılıyor, öğrenim özgürlüğü zedelenmiyor. Ama öğretmen yasal hakkını kullandığı zaman öğrenim özgürlüğü zedeleniyor.

Asıl olan öğretmenlerin bir günlük eyleminden çok, öğretmenlerin sürekli okumaları, devamlı kendilerini yenilemeleri, emekten yana olmaları, çağının sorumluluğunu duymaları ve bu sorumluluğu yüklenmeleri, geleceğin temel taşları olan yavrulara bilimsel ve çağdaş bilgileri vermeleri Sait Beyleri rahatsız etmiştir ve edecektir.

Öğretmenler (Tüm çağında sorumluluk duyanlar) emekçilerin katılmıyacağı hiç bir hareketin güçlü ve güzel olamıyacağını bilirler. İşte bu bilgi Sait Beyleri rahatsız etmiştir ve edecektir.

Unutmıyalım Sait Bey ve Beyler Köy Enstitülerinin kapatılmasında etkin oldular, ama çağdaş düşünceyi yok edemediler. Bugünde çağdaş düşünceyi yok edemezler, edecek güçleride yoktur.

Tarih'te görülmeyen ve görülmeyecek olan bir ana unsur vardır, o da çağdışı düşüncenin çağdaş düşünceye yenik düştüğüdür. Eğer çağdaş düşünce çağ dışı düşünceye yenik düşseydi, insanlık bugün klan veya köleci toplum yaşamını sürdürürdü.

Çağdaş düşünce ve çağdaş insan baskı ile yok edilse veya susturulsaydı, Hitler-Mussolini İran Şahı veya benzerleri dünyaya hakim olurlardı. Ama bakıyoruz ki, bir İran Şahı dünya yuvarlağında kalabilecek yer bulamıyor. Şah'a benzerlerin durumu da Şah'ınkinden farklı değildir.

Böyle biline.

TEMUR ÇALIŞKAN

M.E.Bakanına açık mektup

Sayın Orhan Cemal Fersoy, bugüne dek sizi tanımıyordum. Ancak 3. MC. Demirel yönetiminin Milli Eğitim Bakanı olduktan sonra TRT'de adınızı duydum. Ne denli büyük bir kişi olduğunuzu (!) verdiğiniz demeçlerle daha iyi anladım.

Sayın Fersoy, Milli Eğitim Bakanlığı gibi önemli bir örgütün başına gelmenizden dolayı övünç duymanız gerekir. Örgütte canla başla çalışan, inim inim inleyen yüz binlerce emekçinin daha iyi bir yaşam düzeyine kavuşması için yardımcı olmalıydınız. Ne var ki, yardım yapma bir yerde dursun, var olanları da engelleme çabası içindesiniz. Bu davranışınız öğretmenlik uğraşı için utanç vericidir. Görevinizi yanlış seçmişsiniz. Bu görev size yaraşmaz. Ne ki, Türkiye'de iş başına getirilen kişide, yetenek ve yeterlilik aranmaz. "İşe adam değil, adama iş "ilkesi bizde egemendir. Yapılan uygulamalar bunu açıkça göstermektedir.

Sayın Fersoy, öğretmenler eyleme katıldıkları için bir kısmına hiç soruşturma açma gereğini duymadan işten elçektirdiniz. Bir bölümünün ise daha soruşturması bitmemiştir. Bir dakika elinizi vicdanınıza koyup düşününüz. Bu yaptığınız doğru mu? Demek ki, Kahramanmaraş gibi olayların yinelenmesini isteyen kişilerden birisiniz. Konuşmalarınız olsun, uygulamalarınız olsun bu görüşü destekleniyor mu?

Üstelik TRT'den verdiğiniz demeçte "Boykota katılan öğretmenler hakkında Türk Ceza Yasa'sının 128. maddesi uygulanacaktır" deniyor. Sayın Fersoy, yönetime gelir gelmez Anayasa'da değişiklik mi yaptınız? Hem yürütme hem de yargı görevini birarada yürütüyorsunuz(!) Doğrusu çağımızda bu çok ilginçtir. Bu tür düşünceleri ancak dikta yanlısı olanlar söyleyebilir. Yoksa siz de Abdülhamit gibi mi olmak istiyorsunuz? Kitlelerin temel hak ve özgürlüklerinin ortadan kaldırılması için gerekli yasaların çıkarılmasına bugünlerde çalışıyorsunuz. Bu belki sizin için bir umut olabilir. Ne var ki, özlemleriniz kursaklarınızda kalacaktır. Hakların en başında gelen yaşama hakkını kitleler, hiç kimseye bırakmayacaktır.

Sayın Fersoy, öğretmenlerin güçbirliği karşısında ne yapacağınızı, para babalarına karşı ne diyeceğinizi şaşırmışa benziyorsunuz. Sıksık verdiğiniz demeçlerle öğretmenlerin yılgınlığa düşeceğini sanıyorsunuz. Oysa ki, onlar çok güçlüdür. Onların yanında işçiler, köylüler, tüm ezilen dargelirliler vardır. Egemen güçler de bunu çok iyi biliyorlar. Ne ki, düzenlerini sürdürmek, uşaklarına güven vermek için görmezlikten geliyorlar. Baskı yöntemiyle sorunlara günlük çözüm getirilemez.

Öğretmenler, ekonomik temel haklarının güvencesi olan "Grevli Toplu Sözleşmeli Sendikal" hakkı almak için savaşımı sürdüreceklerdir. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmasın. Bilindiği gibi çağımızda sendikal hakka sahip olmayan 4-5 ulus vardır. Bunlardan birisi de Türkiye'dir. Bu durum uluslararası saygınlığımıza gölge düşürmektedir.

Öğretmenler, öldürülmekle, tutuklanmakla ölmekle bitmezler. Çünkü, bir ölürse bin doğar. Bu böyle biline.

S.A.
İLKOKUL ÖĞRETMENİ
YOMRA—TRABZON

Hücre ve devlet

Hergün TRT'den bir kaç tehlikeli hücrenin ortaya çıkartıldığını dinliyoruz. Hep "Devlete" karşı, ve de bunlara ait çok miktarda araç gerecin ele geçirildiğini. 17 Ocak 1950 günü saat 19.00 haberlerinde Erzurum ve Kars bölgelerini kapsayan sıkıyönetim komutanlığının bildirisinde "THKP—C ML", bir gurup "İGD'li yasadışı örgüt üyesi ve "17 Devrimci Yol" gizli hücresinin ortaya çıkarıldığını öğrendik. Yaklaşık olarak 275-300 kişilik bir gurup, tabi bunların beraberinde yasadışı yayınlar,

daktilo ve teksir makinası, dört av tüfeği, 29 tabanca, 273 mermi ve de pilli radyo-teyp. Acaba çatal-kaşık da var mıydı bilmiyoruz.

Ben ve diğer üç arkadaşım bir evde beraberce kalıyoruz. Öğrenciyiz, TRT'de ki bu yayından sonra nelerin yasak olduğunu öğrendik, bu yüzden de telaşlandık vede meraklandık. Şimdi bizim evde de kazara bir arama yapsalar bizi de "Hücre" diye tutuklayacaklar.

İTÜ'LÜ BİR ÖĞRENCİ

Faşizme karşı birleşelim.

İlçemiz Mersin'e bağlı Silifke'dir. Yeni MC'nin işbaşına gelmesiyle her yerde olduğu gibi ilçemizde de faşist baskı ve terör şiddetini günden güne arttırdı. Her gün yeni bir saldırı, yeni bir katliamla karşı karşıyayız. Maraş katliamını protesto eden Silifke Lisesi ve Ticaret Lisesi nin devrimci öğrencileri halkın tam desteğini, saygısını ve güvenini kazandı.

Fakat bu görkemli gösterilerden sonra faşist güçler tam bir işbirliği içerisinde halka savaş ilan ettiler. Liseye baskınlar düzenlendi, arkadaşlarımız yaralandı, ilerici öğretmenlerimiz tehdit edildi. Ama yılmadık, direndik. Devrimci arkadaşlarımız yaklaşık 10 gündür emniyette işkence görüyorlar Evler basılıyor. Yasak solyayın bulundu yaygaralarıyla, yasadışı örgüt ele geçirdik diyebilmek için sebep arıyorlar. Faşizmin saldırılarına karşı direneceğiz.

SİLİFKELİ DEVRİMCİLER

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

20 ŞUBAT

1971

ODTÜ öğrencileri, Hacettepe Öğrenci Yurdu'nda polisin tutumunu protesto için, Ankara-Eskişehir yolunu barikatlar kurarak iki saat trafiğe kapattılar.

1977 4000 İŞÇİ GİSLAVED İŞÇİLERİNİN GREVİNİ DESTEKLEME GÖSTERİSİ YAPTI

İstanbul Eyüp Bahariye'de bulunan Gislaved Fabrikası'nda çalışan 110 işçinin 26 Ocak 1976'da başlattığı grevi desteklemek amacıyla bölgedeki 10 fabrikada çalışan 4000 civarında işçi bir dayanışma gösterisi yaptı.

1978 EĞİTİM ENSTİTÜLERİ İÇİN KAMPANYA AÇILDI

Danıştay'ın Eğitim Enstitüleri'nde 2 yıldır yasalara ve yönetmeliğe aykırı bir şekilde yapılan sınavları iptal etmesine rağmen CHP'li Milli Eğitim Bakanı'nın bu karata uymamasını protesto etmek amacıyla DGDF, bir kampanya açtı. Bu kampanyanın bir parçası olarak İstanbul ve İzmir'den Ankara'ya yürüyüş düzenlendi. Yürüyüşü desteklemek için Ankara ve İstanbul'da birer günlük boykot uygulandı.

1978 RAMAZAN DOĞAN

Denizli'nin Çal ilçesinin Doğal köyünde, Denizli Ticaret Lisesi öğrencisi olan Ramazan Doğan, şubat tatilinde geldiği köyünde, faşistler tarafından öldürüldü.

ŞALVADOR'DA SON AYLARDA GÜVENLİK GÜÇLERİNİN ATEŞİ SONUCU YÜZLERCE KİŞİ ÖLDÜ. POLİSİN GEÇEN HAFTA BAŞKENTİN GECEKONDU MAHALLELERİNE DÜZENLEDİĞİ BASKINLAR YOĞUN ÇATIŞMALARA NEDEN OLDU.

Salvador Başpiskoposu Romero

"AMERİKAN YARDIMI DAHA ÇOK BASKI DEMEKTİR"

SAN SALVADOR (AA)

El Salvador'daki İspanyol Büyükelçiliğinde iki kişiyi rehine tutmakta olan hükümet aleyhtarı grubun sözcüsü, El Salvador'daki tüm siyasal tutuklular serbest bırakılana kadar Büyükelçilik işgalini sürdüreceklerini açıkladılar. Bu arada Başpiskopos Oscar Arnulfo Romero'nun ABD Başkanı Jimmy Carter'a bir mektup göndererek, ABD'nin Salvador hükümetine yardım yapmamasını istedi.

Başkan Carter'a gönderdiği mektubun bazı kısımlarını Pazar günkü ayin sırasında okuyan Başpiskopos, yönetimde olan askeri, sivil cuntaya ABD tarafından yapılması öngörülen 49 milyon dolarlık yardım paketinin "Daha büyük baskılara yol açacağı ve halkın çıkarlarının aleyhine olacağını" söyledi.

El Salvador'daki İspanyol Büyükelçiliğini işgal eden "28 Şubat Halk Birliği" örgütü, ellerinde bulunan iki rehinenin serbest bırakılması karşılığında 23 siyasal tutuklunun salıverilmesini istiyorlar. Salvador hükümeti ise Cumartesi günü 16 siyasal tutukluyu serbest bırakırken, yedi kişiyi gözaltında tutmaya devam etti.

El Salvador'un en saygın liderleri arasında bulunan Başpiskopos Romero, Amerikan yardımının, hükümet adamlarının göstericilere karşı silah almak üzere kullanılacağını söyledi ve şöyle devam etti:

"Ülkemize hiçbir yabancı hükümetin dolaylı veya dolaysız olarak diplomatik veya ekonomik yollardan müdahale etmesini istemiyorum. Salvador halkının kendi geleceğini kendisinin saptamasına izin verilmelidir" dedi.

Güney Amerika Modeli'nin sonu

Brezilya ekonomisi iflasın eşiğinde

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Brezilya Plancılık Bakanı Delfim Netto ve Maliye Bakanı Ernane Galveas, Amerika Birleşik Devletlerine giderek, Amerikan mali yetkililerini ve IMF'yi, daha fazla borç vermesi ve borçları ertelemesi için inandırmaya çalışıyorlar. Brezilya, 1980 yılında 18 ilâ 20 milyar dolar arası kredi istiyor.

Brezilya, bundan birkaç yıl önce uluslararası para çevrelerinin çok ilgi gösterdiği bir ülkeydi. Ancak 1980 yılında özellikle Amerikan bankaları, Brezilya'ya borç verme konusunda eskisi kadar istekli değiller. Brezilya'nın en büyük sorunu, 50 milyar doları geçen dış borç yükü. Yıllardır "Dış borç ödenmek için değil, har vurup harman savurmak için kullanılır" ilkesini izlemiş olan Brezilya yönetimi, artık bir açmazla karşı karşıya bulunuyor.

Brezilya'nın ekonomi politikasını elinde tutan Plancılık Bakanı Netto, kendisine karşı çıkan Maliye Bakanı Rischbieter'i istifaya zorlamıştı. Rischbieter, ülkenin döviz olarak aldığı borçlarla, ihracat kaynakları arasındaki açığın gittikçe fazlalaştığını ve buna kesinlikle bir çözüm bulunması gerektiğini ileri sürmüştü.

Gerçekten de söz konusu açık 1979'da 15 milyar dolardı; bu yılda 21 milyar dolara çıkması bekleniyor. Netto, önümüzdeki beş yıl içinde Brezilya'nın, mali güçlükleriyle savaşmak için 200 milyar dolar borç bulması gerektiğini açıkladı.

Netto'nun kendi açıklamasına göre, önümüzdeki yıl, Brezilya'nın ithalatı için 20 milyar dolara gerek var. Ancak, yalnızca petrol dışalımı 11 ila 13 milyar dolar tutacağına göre, bu açıklama çeşitli çevrelerde kuşkuyla karşılanıyor.

Öte yandan, ülkede kısmi bir toprak reformu yapılacağının açıklanmasından sonra, toprak sorunu hakkında bir konferans düzenleyen kilise, 300'den fazla papazın imzaladığı bir bildirgeyle son buldu. Bildirgede, toprak üzerindeki "kapitalist sömürü tarzı"na son verilmesi isteniyor.

Paris'te tekstil işkolunda kaçak çalışan

20 Türkiyeli işçi açlık grevinde

- Fransa'da calısan kacak Türk iscileri, yasal calısma kartı alabilmek amacıyla bir kômite kurdular
- Paris'te turist pasaportuyla çalışan yabancı işçiler en ağır koşullarda ve her türlü güvenceden yoksun yaşıyorlar

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Aralarında bir kadının da bulunduğu 20 Türk işçisi, Paris'te bir Protestan merkezinin önünde açlık grevini sürdürüyorlar. Tekstil ve konfeksiyon işkollarında çalışan kaçak Türk işçileri, aralarında bir komite kurdular.

Açlık grevindeki işçiler, Fransa'da yasal çalışma hakkı, can güvenliği ve sosyal haklar talep ediyorlar. Bu işçiler, yıllardan beri kaçak işçi kaçıran uluslararası şebekeler tarafından turist olarak Fransa'ya getiriliyorlar. Burada, kalma ve çalışma izinleri olmadığı için polise yakalanmaktan korkuyor, çoğunlukla çalıştıkları atölyelerde veya apartmanların tavan aralarında, bodrumlarında sefil bir durumda yaşıyorlar. Genellikle, hepsi bir patrona bağlı birçok küçük konfeksiyon atölyesinde çalışan Türk işçileri, günde oniki saat, başlarını bir saniye bile makinelerden ayırmaksızın, aylarca hiç tatil yapmadan elbise ve pantolon dikiyorlar. 7 franka (100 Türk lirasından az) diktikleri bir elbise 300 franka satılıyor. Sosyal güvenceleri yok, işsizlik sigortaları yok, sağlık sigortaları yok.

Fransa'da 1974'ten bu yana özel izni olmayan yabancı işçilerin çalışması sert önlemlerle yasaklandı. Bu yasak, özellikle Moritanyalı, Pakistanlı, Arap ve Yugoslav işçileri ilgilendiriyordu. Ancak Türk işçileri de bu tarihten sonra kaçak olarak Fransa'da çalışmaya başladılar. C.F.D.T. yetkilileri, bu işçilerin durumunu "yeni tür esirler" olarak değerlendiriyorlar.

Bu konuda bir açıklama yapan Fransa Çalışma Bakan Yardımcısı, kaçak işçi sağlayan uluslararası şebekelere yönelik ceza önlemlerinin artırılacağını söyledi. Çalışma Bakan Yardımcısı Lionel Stoleru, bu "insan tüccarları"nın yakalandıkları takdirde 5 yıl hapis ve ikiyüzbin frank para cezasına çarptırılacaklarını açıkladı.

Açlık grevini 11 Şubattan bu yana sürdüren kaçak Türk işçileri, "KAZANACAĞIZ!" yazılı bir pankart astılar. İstedikleri Fransa'da çalışma ve kalma izni. İşçiler, Fransa Çalışma Bakan Yardımcısı Lionel Stoleru'ye eski bir dikiş makinesi yolladılar.

Özellikle göçmen işçilerle ilgilenen birçok dernek, Türk işçilerinin grevini destekliyor. Bunlar arasında Fransız Sosyalist Partisi, Fransız İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Gisti, Fasti gibi göçmen işçilere yardım eden kuruluşlar ve Irkçılığa Karşı Halkların Dostluğu Hareketi (MRAP) bulunuyor.

Fransız İşçi Sendikaları Konfederasyonu Paris Bölgesi Sekreteri Yves Leroux, bu konuda şöyle dedi:

"Fransa'da kaçak olarak çalışan işçilerin sayısı dörtyüz bine yaklaştı. Artık bu kaçak işçiler, Fransa'da yasal olarak çalışma hakkını elde etmiş sayılırlar. Bu hakkı hükümetten koparmak için Fransız işçileriyle birlikte bir kitle eylemi düzenleyeceğiz."

Fransa'da açlık grevini sürdüren işçilerin bildirisi

"Konfeksiyonda çalışan tüm kartsız işçilere oturma ve çalışma kartı verilmelidir!

Biz de diğer işçiler gibi ürettiğimiz halde, onların mücadele ederek kazandığı haklardan faydalanamıyoruz. Bir emekçinin Fransa'da sağlık, ücretli tatil, işsizlik sigortası, yemek primi, çocuk parası, konut yardımı gibi birçok hakları varken bizler de aynı onlar gibi hatta daha ağır şartlarda çalıştığımız halde, bırakın bu haklardan faydalanmayı, doğru dürüst sokakta gezemiyor, metroya binemiyoruz. Üstelik bir yılda yapılacak işleri günde 12—13 saat ve tatilleri de çalışarak, 6—7 ayda bitirip hiçbir tazminat almadan işsiz kalıyoruz, Türkiye'ye dönüp yakınlarımızı göremiyoruz.

Konfeksiyondaki tüm kartsız işçilere oturma ve çalışma kartı verilmesi için; metrolarda sokaklarda ırkçı kart kontrollerinin kalkması için; göçmen işçiler üzerine getirilen yeni baskı yasalarının kalkması için; tüm işçilerin aynı sosyal ve politik haklardan yararlanabilmesi için ve gerçek kurtuluşun ancak ülkemizde halkın kendi iktidarını kurmaktan geçtiğini ve bu yolda faşizme karşı örgütlenmemiz gerektiğini unutmadan açlık grevine gidiyoruz.

Tüm konfeksiyon emekçilerini bu mücadeleye katılmaya ve desteklemeye çağırıyoruz."

KONFEKSİYONDA ÇALIŞAN KARTSIZ İŞÇİLER KOMİTESİ

EKONOMİ

Beritan Aşiret Sözcüsü Ali Yazıcı

74 liralık fiyat hayvan kaçakçılığını artıracak

DİYARBAKIR (THA)

Beritan Aşireti Sözcüsü Ali Yazıcı, hükümetin canlı hayvan alımı için kilo başına verdiği 74 lira fiyatın canlı hayvan kaçakçılığını artıracağını ileri sürdü.

Türkiye'nin en büyük canlı hayvan sürüsüne sahip Beritan Aşireti sözcüsü Ali Yazıcı, Et ve Balık Kurumunun canlı hayvan alımında verdiği 74 liranın çok az olduğunu, buna karşı canlı hayvan kaçakçılarının kilo başına 140 lira verdiklerini, bunun da hayvan kaçakçılığını artıracağını ve aynı hayvanların Suriye'de 240 liradan satıldığını belirterek, "Türkiye'de hayvancılığa gereken önem verilmiyor, 74 lira çok gülünç bir rakamdır. Verilen bu fiyat üreticileri canlı hayvan kaçakçılarının kucağına itmektedir" dedi.

Ali Yazıcı, hükümetin 27 milyon olan alacaklarını halen ödemediğini, bunun da kooperatif üyelerini zor durumda bıraktığını söyledi.

Merkez Bankası Fiskobirlik'e fiyat farkını ödeyecek

GİRESUN (AA)

Merkez Bankası'nın Fiskobirlik ortaklarına olan 5 liralık fiyat farkını ödemeyi kabul ettiği bildirildi.

Fiskobirlik Genel Müdürü Mümtaz Pehlivanlı tarafından yapılan açıklamaya göre, fındık taban fiyatının 45 liradan 50 liraya yükseltilmesi sırasında onayı alınamayan Merkez Bankası'nın onayı yeni alındı. Fındık üreticisine olan borçlar hakkında da konuşan Pehlivanlı, üreticiye 1 milyar 470 milyon lira olan borçlarının 250 milyon lirasının ödendiğini, geriye kalanının ise en çok 15 gün içinde ödeneceğini söyledi.

Pehlivanlı, ayrıca yeni ürün döneminde üreticiye dağıtılmak üzere Ticaret Bakanlığı'ndan 2 milyar liralık güçlendirme kredisi talebinde bulunduklarını sözlerine ekledi.

Batı Almanya, Sudan'a 160 milyon mark hibe etti

BONN (ANKA)

Batı Almanya hükümeti, Sudan'a 160 milyon mark tutarında yeni bir kalkınma yardımı yaptı. Hartum'da yapılan ve Çarşamba günü tamamlanan görüşmelerden sonra, Batı Almanya, Sudan'daki alt yapı projelerine mali katkıda bulunmayı kararlaştırdı.

Batı Alman Ekonomik İşbirliği Bakanlığından yapılan açıklamaya göre, Sudan, dünyanın en farklı 30 ülkesinden biri olduğu için, bu ülkeye yapılan Alman ekonomik yardımı, tümü ile "hibe" şeklinde olmaktadır.

GÖSTERGE

Televizyonda bütçe -2-

Arslan Başer KAFAOĞLU

Televizyonda yayınlanan bütçe konuşmalarını bizim basınımızın bir kısmının gülünçleştirmeye çalışmasına karşın, Necmettin Erbakan sürükledi. Sayın Erbakan'ın verdiği rakamları doğruydu. Dış ticaret ve dış ödemeler için yaptığı tahminler, bütçe rakamları arasında gezerken yaptığı tahliller son derece isabetliyken işi tuluata dökmesiyle bizce puan yitirdi. Ama dişe gelir şeyler söyleyen tek konuşmacı Erbakan idi. Bizde gelir dağılımı incelenirken hep vergiler üzerinde durulur. Oysa gelir dağılımının bozulmasında önemli olan krediler ve devlet hizmetlerinin dağılışındaki akıllara durgunluk verecek adaletsizliktir. Erbakan, bu iki noktaya direnerek parmak bastı. Teşhis de, anlatış biçimi de oldukça isabetli ve etkiliydi. Erbakan'ın vergiler konusunda yaptığı tahlil de doğruydu. Bizim gibi azgelişmiş ülkelerde servete konan vergilere başvurulmadan doğru sonuca varılamaz. "Gelirden vergi alınmasın" görüşü kuşkusuz doğru değildir, ama "servetten vergi alınsın" önerisi de yanlış değildir.

Erbakan'ın en isabetli tahlilleri ise kuşkusuz bütçe konsolide ödenekleriyle ilgili olanlardır. Bu bütçe devalüasyon ve son zam kararlarından önce hazırlandığı için tek rakamı doğru değildir. Sayın Erbakan'ın dediği gibi bu bütçe "trilyon lirayı" bulacaktır. Yine Erbakan'ın dediği gibi fiyat artışları hızlanarak sürecektir. Siz bakmayın bazı gazetelerde fiyatların dayanıklı tüketim mallarında düştüğüne dair çıkan haberlere ve bakmayın Maliye Bakanının para ve kredi politikasında ciddi davranacakları yolunda bulunduğu beyanlara... 1978 yılı Martında doları 19 liradan 25 liraya çıkaran Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu da aynı beyanlarda bulunmuştu. Hatta 1978 Mart–Nisan–Mayıs aylarında yeni para da basılmamıştı. 1978 yılının Mart ayında emisyon 81.399 milyon, Mayıs sonunda ise 81.489 milyon lira ve artış iki ayda sadece 90 milyon liradır. Bu aylarda bu nedenle dayanıklı tüketim mallarında düşüşler, hatta cam gibi bazı temel mallarda fiyat indirimleri olmuştu. İki ayda 90 milyon lira basılmıştır, ama ondan sonra gelen 3 ayda basılan para miktarı tam 21 milyar lira ya da genel emisyon toplamının yüzde 26'sıdır. Aynı Sayın Müezzinoğlu, 1979 Haziranında da Türk parası yüzde 80 daha düşürülünce aynı şeyi bir daha savunmuştur. 1979 Haziranından Temmuzuna emisyon 2 milyar lirada kısılmıştır hatta. Ama ondan sonra gelen ayda 12 milyar lira basılmıştır. Çünkü hem doları pahalılaştırıp hem para basmamanın yolu bulunamamıştır. Bulunamaz da... Bu açıdan Erbakan'ın söyledikleri, ekonomik konumdaki beyanları tümüyle doğrudur. Ne var ki, ülkemizdeki egemen çevreler, Erbakan'ı bazı nedenlerle, (bilinen nedenlerle) gülünç düşürmek isterler. "Zam yaparak ucuzluk getireceğim" demenin adı bizde ciddiyettir, ama "ulusal kaynaklara dönmeden, devalüasyon yaparak ucuzluk olmaz" demenin adı şaklabanlıktır. İzmir'de sol militanların (!) "Türk askerine vur, Rus askerine selam dur" diye bağırdığını bu akıl almaz tutumu bir solcuya yakıştırarak, yaymak ciddiyettir de, "TARIŞ olaylarının sorumlusu sizsiniz" demenin adı oy avcılığıdır. Değer yargılarımız bu ölçüde çarpıtılmıştır.

Erbakan'ın her dediği doğru mu? Kuşkusuz hayır. Ama herkes ne kadar gülerse gülsün, en çok doğru şey söyleyen bütçe konuşmalarında Sayın Necmettin Erbakan idi.

PETROL ÇIKMAZI

İnceleme araştırma servisi

—2—

Sağlanan tüm olanaklara karşın petrol tekelleri üretimi artırmamışlardır

> Petrol tekellerinin ellerinde saha tutup denetim sağlamalarının maliyeti son derece düşük tutulmuştur

KUR GARANTİSİ, PETROL RANTLARI

Petrol alanında, emperyalist tekellere sağlanan diğer bir olanak da "kur garantisi"dir.

* Kur garantisi uygulamasına göre tekeller, nakdi fonlar ve bunlarla ilgili haklarını ve "sermaye" olarak gösterdikleri diğer varlıklarını, mal veya para olarak vergiden bağışık dışarı aktarabilirler. Dışarı çıkarılan varlıkların transfer işlemi, içeri girdikleri tarihte geçerli olan resmi kambiyo kuru üzerinden yapılır. Bu olanaklar sayesinde tekeller, sık sık başvurulan para operasyonlarından korunmuşlardır.

* Petrol tekellerinin petrol müsaadesi almak için 50 bin TL, arama ruhsatnamesi için hektar başına 50 kuruş, işletme ruhsatnamesi için ise hektar başına 1000 TL teminat yatırması yeterli görülmüştür. (Bu miktar, 1973 yılında 5 katına çıkarılmıştır.) Petrol hakkı sona erdiğinde teminat geri ödenmektedir. Görüldüğü gibi, tekellerin ellerinde saha tutup denetim sağlamalarının maliyeti son derece düşük tutulmuştur.

* Petrol tekellerinin petrol arayıp, üreterek milyonlar vurmaları karşılığında devlete ödedikleri "devlet hakkı", "devlet hissesi" adlı petrol rantları da son derece düşük tutulmuştur.

Arayıcı ve işletmeci sıfatına sahip şirketler, arama sahaları için hektar başına ilk yıl 2.5 TL,ikinci ve üçüncü yıl 5 TL, daha sonraki yıllar ise 7.5 TL ödemektedirler. İşletme sahaları için ise hektar başına ilk yıl 15 TL, daha sonraki iki yıl 5 TL, ondan sonraki yıllar için ise 10 TL artan bir bedel ödemektedirler. Resmi kaynaklara göre, büyük kısmı TPAO'dan alınan bu gelirlerin yıllık ortalaması 10 milyon TL'yi ancak bulmaktadır.

Arayıcı ve işletmeciye, üretip depoladığı petrolün 1/8'ini devlete "devlet hissesi" olarak verme "yükü" (!) getirilmiştir. 7/8'lik payla milyonlar vuran Shell, Mobil tekelleri ve TPAO'nun, devlet hissesi olarak Hazineye ödedikleri, yılda ancak 250-300 milyon TL civarındadır.

DİĞER İHSANLAR

* Sağlanan bu olanakların yanı sıra, yasayla tekellere, 6 yıl süreyle ve her biri 50 bin hektar olan 8 arama ruhsatnamesi verilebilmektedir. Yani bir tekel dilerse 250 bin TL teminat yatırarak, 8x50 binx2.5 TL = 1 milyon TL arama bedeli ödeyerek 40 bin hektarlık bir alanı kapatabilmektedir

* Tekeller petrol bulduklarında, yirmi yıl süreli işletme ruhsatnamesi alabilmekte, Bakanlar Kurulu, onar yıldan iki kez bu süreyi uzatabilmektedir. Ayrıca, 25 bin hektar alan işletme sahasının sınırı 150 bin hektara kadar genişletilebilmektedir.

* Bütün bu olanaklara bir de Petrol Kanunuyla getirilen petrol ürünü fiyat tesbitindeki emperyalist politikanın sağladığı çıkarları eklemeliyiz. Yasaya göre, Türkiye'deki rafanerilerde üretilen petrol ürünleri, sanki Basra Körfezinden ithal ediliyormuş gibi; orada tesbit edilen fiyatın üzerine, Basra Körfezinden Türkiye'ye ithal yapıldığı takdirde ödenecek taşımacılık bedeli, sigorta masrafları eklenmektedir. Bunun üzerine bir de, sanki dışalım yapılıyormuş gibi taşımacılıkta uğranabilecek "denizaşırı fire" bedeli eklenmekte ve ortaya çıkan fiyata "gerçek gümrüksüz maliyet" denilmektedir. Bu fiyat tesbit politikası da emperyalist tekellere, ülke içersinde sadece petrol işçilerinin yarattığı değerlere değil, aynı zamanda diğer sektörlerdeki emekçilerin de yarattığı zenginliklere el koyma olanağı sağlamakta, sömürüyü katmerleştirmektedir

Petrol Kanununun tekellere sağladığı bu olanaklara karşı, artan Petrol tüketimi karşısında üretim hiç de aynı boyutlarda olmamış, hatta emperyalist tekellerin petrol üretimi giderek düşmüştür. Demirel hükümeti, 26 Ocakta aldığı kararlardan biriyle petrol üretimini artıracak yeni özendirmelerde bulunmuştur:

* Buna göre: Petrol aramalarında, TPAO'nun ruhsat sahibi olduğu petrol alanları dahil, arama çalışmalarının yeterli görülmediği tüm alanların yeniden başka arayıcılara açılması kararlaştırılmıştır.

* Ayrıca, petrol tekellerine, 1 Ocak 1980'den sonra keşfettikleri alanlardan ürettikleri ham petrolün % 35'ini dışarı satma olanağı sağlanmıştır. Bu dışsatımdan sağlanan dövizle tekeller, petrol faaliyetinde kullanabilecekleri malzemeleri satın alabileceklerdir.

* Bir diğer önemli olanak ise "kuyubaşı fiyatı" ile ilgilidir. Kuyubaşı fiyatı, petrolün, varil başına piyasa fiyatından, çıkarıldığı yer ile raffineriarasında yapılan harcamalar çıkarılarak bulunmaktadır. Piyasa fiyatı yüksek tutulduğu ölçüde petrol üreticisi tekel, kârlı olmaktadır. Demirel hükümeti yerli petrol üretimini özendirmek amacıyla kuyubaşı fiyatının TPAO'nun ithal ettiği petrol fiyatlarına göre saptanacağını kararlaştırmıştır. Bu da yine petrol tekellerine sağlanan yeni bir olanaktır.

Demirel hükümetinin aldığı kararlardan birine göre, petrol aramalarında arama çalışmalarının yeterli görülmediği tüm alanlar (TPAO'nunkiler de dahil) yeniden başka arayıcılara verilebilecektir.

KOÇ'UN PETROLE YÖNELMESİ KONUSUNDA NE DİYORLAR

Petrol Mühendisleri Odası Başkanı Refik Ümit, 'Koç, petrol alanında aramadan ziyade daha kolay kazançların olduğu konulara yönelecektir'

Koç Holding bünyesindeki TARKO Madencilik Şirketi adına Çankırı'da 2, Adana ve Siirt bölgelerinde ise 5'er olmak üzere toplam 12 arama ruhsatı için Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne 5.10.1979 tarihinde başvurmuş, 5.12.1979 itibariyle de Çankırı ve Adana'daki başvurularından 5'i kesinleşmiştir.

Petrol aramaları riskli olduğu kadar ileri bir teknoloji, bilgi ve deneyim gerektiren bir konudur. Koç Holding'in söz konusu ruhsat alanlarını nasıl bir aramacı kadroyla seçtiği ve bugüne kadar başka faaliyetlerinin bilinmesi bu konuda fikir ileri sürmeyi güçleştirmekle birlikte ciddi bir aramanın varlığı konusunda kuşkular uyandırmaktadır. Bu bakımdan Koç Holding'in petrol alanında ilerde aramadan daha kolay kazançların olduğu konulara yönelebileceğini de akla getirmektedir.

(DEVAM EDECEK)

GAZİPAŞA'DAN

Demirel'in kumarı...

Fikret OTYAM

Zamların vurgunu yavaş yavaş geçende, millet IMF buyruklu, parababa ısmarlama zulmü midesinde ve kesesinde duyanda öfkenin, aldatılmışlığın arşı âlâsına çıktı. Hükümetin başı istediği kadar IMF zulmünü savunadursun, kendisi de biliyor ki, bu zamlar-kimilerinin zorunlu olmasını kabullensek bile-fazla tutulmuştur, en elle tutulur örneği de gübre.. Toprağımız gübreye alıştırılmıştır,zorlanmıştır yıllar yılı, bu toprağı gübresiz komak, açlıktır, açlığa gel-gel demektir. Bırakın devletin de toprağını babasının toprağı gibi kendi toprağına katıp sürenleri,ama yoksul üretici bu gübre zammının altından nasıl kalkacaktır, köylü çocuğu Çoban Sülü nasıl olur da hesaplayamaz bunu, akıl alacak iş değildir! IMF'cilerin umurunda olmayabilir ama, bu yoksul köylü, bu çilekeş köylü,üretici bunun hesabını günü gelende oylarıyla sormazsa, "eh size de mehel" demekten gayrı ne gelir elden şimdilik?

Bu suskunluk, bu içe atış tekinm'ola derken, tekin olmadığı güm diye patladı Ege sahillerinden. Yiğit TARİŞ işçileri bir yandan zamlar, öte yandan akıl almaz partizanlık ve düşmanlık yöntemlerine erkeği kadını, kızı tek ağız olup dediyse, diyorsa, diyecekse inanıyorum ki bu hayır haykırışı, eli kulağında, tüm yurdu kaplayacaktır. Bilinmesinde yarar var, kim ne derse desin, bu korkunç para ayarlamasının ardından akıl almaz geniş tutulmuş zamların ardında, altında bir başka sistem, bir başka yönetim yatmaktadır, bu bir önbilim değildir görünen, bilinen birşeydir. Bu furya içinde birgün bir başka ülkede uyanmış olabiliriz. Evet, tüm işçiler, tüm yoksul köylüler, okumuşlar, okumamışlar, yani tüm demokratlar, yani tüm yurtseverler tek safta artık toplanmalıdır. Türk-İş hükümete, parlamento başkanlarına, parti genel başkanlarına önlem paketi sunmuşlar, sunmuşlar da yanıtını da en geç nisana kadar bekliyoruz demişler. Hayır, bunca yiğit emekçiyi bağ[illegible] bar[illegible]an Türk-İş,bu oyalama, bir iş yapı[illegible] görünüp işçi yararına hiç bir halt etmeyen bu kuruluş da artık oyunları apaçık görmeli, oyun içinde olan kimi yöneticilerini de [illegible]zaya getirmelidir, bu işi bizzat yapacak, hayata geçirecek de bağlı olan sendikalardır, yöneticileridir, üyeleridir ve artık günü de bugündür.

ÖNLEM PAKETLERİ

Biz oldum olası pakete meraklıyız. Elimize birşey aldık mı, aman şunu birpaket yapalım deriz, paket ve paketçilik sanki kanımıza işlemiş. Paket,paket, paket.. Ve ne çektiysek, çekiyorsak, bu paketlerden ve paketçilerden çekiyoruz.

Bir adam bir paketi şöyle bir ellemiş, paket de dönüş seslenmiş, "Terbiyesiz, ben senin bildiğin paketlerden değilim", neymiş, meğer önlem paketiymiş! Başkentköy Ankara'da da paketten geçilmiyor. İstemeyerek üç günlüğüne uzandım Başkentköy Ankara'ya, zorunlu olarak, sergiyi toplamaya. Ankara çıldırmış, Ankara, yani, Türkiye'nin kalbi Ankara zıvanadan çıkmış. Dağın dibinde oturuyoruz Gazipaşa'da... Zorunlu şeyler edinmek gerek. Koş, Allah koş, daha şu var mı derken, ardından hemen zam geliveriyordu. Aman zamdan önce yetişeyim demeye kalmadan ohooo bir de bakıyordum ki zam çoktan gelmiş ilân edilmeden hemi de! Aman bre davran demeye kalmadan karaya vurmuş balık örneği çırpınıp durduk Ankara caddelerinde, zamsız hiçbirşey yoktu, herşeye zam vardı ama herşey yoktu!.. Zam görmeden bulunan mallar da zam görünce sırra kadem basmış idi! Milletin avurdu şişik, neyle mi anlarsınız, küfür edebiyatı böylesine gelişmemiştir son birkaç aydan bu yana küfür bile zam gördü,ama o boldu, hemde nasıl....

Gazipaşa'ya dönünce TV izlemek daha ilginç oluyor. Erbakan'ın basın toplantısını izledik konu komşu. Hakkını yememek gerek, adam Allah için milletin anlayacağı biçimde konuşuyor, "yaşşa" diyenler, "helal olsun" diyenler "varol" diyenler" gırla ve anlıyorlardı başa gelenleri tek tek!... Sonra mı sonra şey, CHP Genel Başkanı Sayın Bay Bülent Ecevit göründü akcamda, Viyana'da dünya barışını kurtarmaya gitmiş de, o da orada konuşuyor.. Celal düştü aklıma, rahmetli Celal Kargılı.. Kızdırırdım, "Tek umudumuz Ecevit oğlum sen derdine yan.." Ağzı köpürürdü konuşurken, atar tutar idi Ecevit'e, "Lan ollum" der idi Adana şivesiyle, "Lan ollum bağa bak, lan ollum, bu Ecevit var ya bu Ecevit, anam avradım ossun, görevli lan, namusuma, Allahıma görevli, umudum diye çıktı ortaya, sol adına çıktı, milyonları kopturuyor ardından sol adına, aha belki ben görmem, yaşamam fazla, ama yaz bi tarafına, bu Ecevit var ya bu Ecevit, solu bok ettirmek için Anglo Saksonlar tarafından özel olarak yetiştirilmiştir, iş başına geçecek, işleri bok edecek, hem de sol adına, sonra bırakıp gidecek, yapmayın gardaşlar, bu adamı fazla şişirmeyin!

Neden mi yazıyorum bunları? Bilmem Celal deyince düştü bunlar aklıma. Ama Celal sağ olsaydı, inanın bakamazdım yüzüne, kabri nur ola yaman arkadaşımın, bir ermiş miydi ne?

HİÇ DÜŞÜNDÜNÜZ MÜ?

Hiç düşündünüz mü şu sıralar en çok hangi harf kullanılıyor?(Z) değil mi? Z'siz hiç bir şey yok. Zam zam zam, öylesine yerleşti ki dilimize, zam da (z) ile başlar.. Epey tuttum kendimi, direndim, artık "Z"siz konuşamıyorum. Zecevit Zviyana'dan zdönünce zacaba zgaflet zuykusundan zuyanıp zhaykıracak mıdır zyoksa zkendince ezedepli zmuhalefete zdevam mı zedecektir? Zap zgenel zbaşkanı zve zhükümetin zbaşı Zdemirelzoynadığı zkumardan zkarlı mı zçıkacaktır, zsanmam,zbaşını bu zkorkunç zamlar zyiyecektir, zhem de zeli zkulağındadır zgöreceksiniz..Zbu zahlâkzkoyun zdeğildir,zbu

(Devamı 7. Sayfada)

GÜMÜŞHANE'DE NE YAPILMAK İSTENİYOR?

CHP İl Başkanı Osman Yalçın:

MHP yanlıları yeni saldırıların hazırlığı içinde

● "Bunların bazı polis ve polis şefleriyle işbirliği yaptıklarından haklı olarak kuşku duymaktayız"

● Devlet daireleri iktidar partisinin teşkilatı tarafından yönetilmekte, yetkililer AP'lilerin mağazalarından talimat almakta"

GÜMÜŞHANE (DEMOKRAT)

Gümüşhane CHP İl Başkanı Osman Yalçın, geçtiğimiz günlerde bir basın toplantısı yaparak, yeni hükümetin kuruluşuyla birlikte Gümüşhane'de yoğunlaştırılan faşist saldırı ve baskılar ile yapılan partizanca kıyımlar konusunda ayrıntılı bilgi verdi.

İşyerlerine patlayıcı madde atan ve halka saldıran faşist militanların ellerini kollarını sallayarak Gümüşhane içinde dolaştıklarına dikkat çeken Yalçın, "Bu saldırganların sayıları, ildeki güvenlik kuvvetlerinden çok az olduğu halde yakalanmamaları çok düşündürücü olduğu gibi, bunların bazı polis ve polis şefleriyle işbirliği yaptıklarından haklı olarak kuşku duymaktayız" dedi.

FAŞİST SALDIRILAR

Demirel hükümetinin kuruluşu ile birlikte parti üyelerine ve diğer demokratik kişi ve kuruluşlara karşı faşist saldırıların yoğunlaştığını belirten CHP İl Başkanı Yalçın, saldırıların dökümünü şöyle yaptı:

"30.11.1979 günü akşamı partili üyemiz Ayhan Aras'ın, 5.12.1979 günü akşamı partili üyemiz Cevat Salantur'un, 9.12.1979 günü akşamı TÖB—DER binasına, 19.11.1979 günü akşamı Aslan Aslan adlı bir polis memurunun evine, patlayıcı maddeler atılarak tahrip edilmişlerdir. Bunların yanında 28.11.1979 günü Ticaret Lisesi öğretmenlerine saldırıldı. 7.12.1979 günü ÜGD adına bir bildiri dağıtıldı, bildiriyi almayanlara saldırıldı. Aynı gün Sanat Enstitüsü ve Ticaret Lisesi öğrencilerine saldırıldı. 10.12.1979 günü Sanat Enstitüsünde olaylar çıktı, MHP yanlısı öğretmenler, okul müdürüne saldırdılar. 12.12.1979 gecesi Hasanbey Mahallesinde bir eve atılırken hedefini bulmayarak bir boşlukta patlayan maddeyi atanlar kaçmışlar, 13.12.1979 günü öğretmenlere saldırılmış, aynı gün saat 17 sıralarında sağcı saldırganlar, silahla Hasanbey Mahallesine saldırmışlardır. 14.12.1979 günü faşist militanlar, Gümüşhane Belediyesine saldırdılar. Aynı gün orta öğretim kurumlarına CHP'lilerin çocukları alınmamıştır. 18.12.1979 gecesi CHP'lilerin yoğun olduğu Hasanbey Mahallesine polis baskın düzenleyerek, CHP'lilerin evlerini aramıştır. Arama sonucunda herhangi bir suç unsuru bulunamamıştır. 19.12.1979 günü sağcı saldırganlar, şehirde gruplar halinde gezerek, terör estirmişlerdir. 20.12.1979 günü partili üyemiz Cevat Tuncer nedensiz olarak karakola götürülerek Bünyamin Bahadır adlı MHP yanlısı bir polis tarafından dövülmüştür. 12.11.1979 günü saat 12 sıralarında liseden dağılan öğrencilere faşist militanlar taşdemir ve sopalarla saldırmışlar, saldırganlar dururken saldırıya uğrayanlar polis tarafından yakalanarak emniyete götürülmüştür.

13.11.1979 ve 14.11.1979 günleri öğle saatlerinde liseden dağılan öğrencilere polisin gözü önünde saldırılmış, polis saldırganlara müdahale etmemiştir. 15.11.1979 günü 50—60 kişilik gruplar halinde sağcı saldırganlar, Hasanbey Mahallesine saldırmak istediler, polis olaya müdahale etti. Ancak, gerçek saldırganlar ve suçlular dururken suçsuz kişiler polis tarafından tartaklandı. 16.11.1979 günü Münir Araz adlı bir öğretmene saldırıldı. Aynı günün akşamı 50—60 kişilik sağcı saldırgan grup, Osman Yalçın, Bedre Çetiner, Ali Ay adlı partili yöneticilerimize saldırmak istediler, aynı akşam saat 10 sıralarında Cemal Yalçın adlı bir kişiye saldırıldı. Aynı gece tüm yol ve kavşaklar faşist militanlar tarafından kesilerek kendilerinden olmayanlara saldırdılar.

Polise ihbar edildiği halde hiçbir önlem alınmadı. • 18.11.1979 günü 50—60 kişilik bir faşist grup, Hasanbey Mahallesine saldırmak istedi, halkın tepkisiyle karşılaştıkları için kaçtılar. Aynı gün CHP il binasına saldırılmak istendi, polisin müdahalesiyle saldırı önlendi. 19.11.1979 günü polisin gözü önünde İl İmar Müdürlüğünde çalışan Orhan Aysel adlı bir kişiye saldırıldı. 20.11.1979 günü saat 12 sıralarında liseden dağılan öğrencilere saldırıldı. 21.11.1979 günü akşam saat 6.30'da CHP İl Başkanı Osman Yalçın, CHP İl Gençlik Kolu Sekreteri Hüseyin Doğan, CHP İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu üyesi Ahmet Sarı'ya taş, sopa ve demir çubuklarla saldırıldı, saldırganlar yakalanmadı. 23.11.1979 gece saat 02 sıralarında öğretmen lojmanları silahla tarandı."

SÜRGÜNLER, KIYIMLAR

Osman Yalçın, sürgünler ve kıyımlar konusunda şunları kaydetti:

"Bu hükümet kurulduktan sonra orta öğrenim yapan CHP'lilerin çocukları öğrenim özgürlüğü, can güvenliği olmadığı için okullardan tasdikname almak zorunda kalmışlardır. Öğretmenler sürekli saldırıya uğradıkları için derslere girememektedir. Devlet daireleri, iktidar partisinin il teşkilatı tarafından yöneltilmekte daire yetkilileri, AP'lilerin mağazalarına uğrayarak talimat almaktadırlar. Bazı devlet dairelerine baskınlar düzenlenip, buralarda çalışan işçi ve memurlar düşüncelerinden ötürü soruşturmaya tabi tutulmaktadırlar."

Şeker Şirketinde faşistleştirme uygulamaları sürüyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Şeker Şirketinde faşist kardolaşma sürerken şirkete yasa ve yönetmeliklere aykırı olarak işe almaların devam ettiği öğrenildi.

Etimesgut Ülkü Ocakları eski başkanı Ali Bilir'in İç Hizmetler Müdür Yardımcılığına ve yine Ülkü Ocaklı Yılmaz Uğurlu ile Hüseyin Söğütçü'nün yönetici görevlere getirilmesinden sonra bu kez de Necdet demirci, Ahmet Bayram, Kemal Ergül, Hüseyin Dübüş, Erol Talman, Nazif Başpınar, Dilaver Erenler, Levent Gürkan, Ahmet Şimşek, Hasan Kırkeser, Fevzi Koçak, Adem Orhan, Ünal Erbaş, Perihan Değirmencioğlu ve Mustafa Aküzüm isimli şahıslar, "Şeker Sanayii İşçilerinin İmtihan Yönetmeliği" esaslarına aykırı olarak Yönetim Kurulu kararıyla işe alındılar.

Bilindiği gibi Şeker Şirketine bir süre önce de "güreşçi" sıfatıyla 50 kişi alınmış ve bu kişilere diğer memurlara verilmeyen lojmanlar tahsis edilmişti.

Doğu'daki otobüs firmaları sefere çıkmıyor

YURT HABERLERİ MERKEZİ

Son akaryakıt fiyat artırımlarından sonra yolcu taşıma ücretlerine zam isteyen şehirlerarası otobüs firmaları, valiliklerce düzenlenen tarifelerdeki artışı az bularak bir süredir arabaları sefere çıkarmıyor. Şehirlerarasında çalışan otobüslerin sefere çıkmaması, yolculuk yapmak zorunda kalan halkı perişan ediyor. Özellikle Doğu Anadolu bölgesinden Ankara ve İstanbul'a gitmek isteyen yolcuların tren istasyonlarında ve otobüs terminallerinde büyük yığılmalara neden olduğu bildiriliyor.

Öğrenildiğine göre halen Malatya, Tunceli, Elazığ, Erzurum, Muş ve Van illerindeki şehirlerarası otobüs firmaları, istedikleri yüzde 100'e yakın artış kabul edilmediği için otobüsleri sefere çıkarmıyorlar. Daha önce 550 lira olan Malatya-İstanbul arası için valilikçe saptanan 675 lirayı az bulan Malatya'daki firmalar, bu miktarın 900 lira olmasında direniyorlar.

İnegöl'de evler ve demokratik örgütlere gece baskınları yapıldı

İNEGÖL (ÖZEL)

İnegöl'de, güvenlik görevlilerinin demokrat ve ilerici yurttaşların evlerine ve demokratik kitle örgütlerine karşı gece baskınları düzenlediği ve herhangi bir gerekçe gösterilmeden ilerici ve devrimcilerin gözaltına alındığı ileri sürülerek, konuyla ilgili bir açıklama yapıldı.

İnegöl'de bulunan İnegöl İŞÇİ—DER, TÜTÜN—DER ve İnegöl DEV—GÖR yetkilileri, basına yaptıkları ortak açıklamada şöyle dediler:

"8.2.1980 günü Bursa Emniyetinden de takviye alan İnegöl güvenlik görevlileri sabaha karşı, İnegöl İŞÇİ—DER, TÜTÜN—DER ve İnegöl DEV—GÖR adlı demokratik örgütlerin kapılarını kırarak aradılar. İçerde bulunan kitap, dergi, gazete vb. eşyaları sağa-sola fırlatarak dağıttılar. Daha sonra bu örgütler, Bursa Valiliğince kapatıldı. Aynı gece birçok eve güvenlik görevlilerince baskınlar düzenlendi. 15 kadar devrimci, demokrat arkadaşımız hiçbir gerekçe gösterilmeden suçsuz yere toplanarak, apar-topar Bursa'ya götürüldü. İki gün süren işkence ve sorgulamalardan sonra serbest bırakıldılar. Ertesi gün de 6 arkadaşımız polis tarafından gözaltına alındı."

Demokrat ve ilericilerin anti-demokratik baskı ve uygulamalara karşı sessiz kalmaması gerektiği vurgulanan açıklamada, "İşçileri, emekçileri hedef alan bu baskılar karşısında suskun kalamayız, kalmamalıyız" denildi.

Mehmet AKARÇAY

DGM direnişçisi Profilo işçilerinin yiğit önderi, sendika ağalarının ve patronun korkulu rüyası yiğit proleter devrimci MEHMET AKARÇAY YOLDAŞI HALKIN KURTULUŞU yolunda yitirdik.

Anısını yaşatacağız.

YURTSEVER DEVRİMCİ İŞÇİLER

Demokrat: 636

Artvin Kemalpaşa halkı çay paralarının ödenmesini istiyor

ARTVİN (DEMOKRAT)

Hopa ilçesine bağlı Kemalpaşa nahiyesinde zamlara karşı protesto gösterisi yapıldı. Sarp caddesine doğru yürüyen halkın, "IMF emreder, yeni MC zam yapar", "Çay paraları derhal ödensin" ve "Zama, zulme karşı tek yol devrim" şeklinde bağırdığı bildirildi.

Edinilen bilgilere göre, yürüyüş sırasında yapılan konuşmada, çay paralarının neden ödenmediği konusu işlendi. Hükümetin emekçi kesime karşı sürdürdüğü baskı politikası eleştirilerek, 8.1.1980 günü Trabzon'da öldürülen İhsan Hacımuratoğlu'nun katillerinin bulunması istendi.

Kocaeli'de evlerde bulunan kitaplar toplatılıyor

KOCAELİ (DEMOKRAT)

Tütünçiftlik semtinde sürdürülen operasyonlarda içinde hiç kimsenin bulunmadığı evlerin kapılarının kırılarak arandığı ve aramalar sonunda hiçbir suç unsurunun bulunmadığı öğrenildi. Evlerde herhangi bir suç unsuru bulamayan güvenlik kuvvetleri, bazı evlerdeki DİSK'e bağlı Yeraltı Maden—İş Sendikası tarafından hazırlanan takvimleri toplayarak götürdü. Süleyman Toğacar adlı bir öğretmenin evinden de TÖB—DER yayınları arasında çıkan Halit Çelenk'in yazdığı "Hukuk Yazıları" adlı kitapla, Tüm İktisatçılar Birliği yayınları arasında çıkan broşür ve kitapların polis tarafından alınıp götürüldüğü bildirildi.

Türkiye Balıkçılar Derneği Genel Başkanı:

Denizde dalgalarla, karada Enerji Bakanı ile mücadele ediyoruz

● "ÇEŞİTLİ YERLERDE BOL KESEDEN MAZOT VAADİNDE BULUNAN ENERJİ BAKANI SAYIN KIRATLIOĞLU'NU ARAMIZA DAVET EDİYORUZ."

ANKARA (THA)

Türkiye Balıkçılar Derneği Genel Başkanı Nevzat Ayabakan, yaptığı bir açıklamada, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu'nu suçladı.

Balıkçı esnafının bugün için kaderi ile başbaşa olduğunu ifade eden Ayabakan, açıklamasında şöyle dedi:

"Çeşitli yerlerde bol keseden mazot vaadinde bulunan Enerji Bakanı Sayın Kıratlıoğlu'nu aramıza davet ediyoruz. Hayatını tutacağı balıkla kazanan esnafın nasıl 35-40 liradan karaborsa mazot temin ettiğini görmesini istiyoruz.

Denizde her şeyden yoksun, tehlike ile karşı karşıya bulunup Türk ekonomisine katkıda bulunan balıkçı esnafının kaderi ile oynamak kimsenin haddi olamaz.

Denizde dalgalarla, karada da Enerji Bakanı Kıratlıoğlu ile mücadele ediyoruz. Durum böyle giderse kısa bir süre sonra balık ithaline de başlamak zorunda kalınacaktır. Balıkçı esnafı olarak laf değil, iş ve hizmet istiyoruz."

Türk-İş kıdem tazminatı tasarısına karşı çıktı

ANKARA (THA)

Türk—İş'in kıdem tazminatlarının sınırlandırılmasını öngören yasaya karşı çıkacağı bildirildi.

Çalışma Bakanlığı'nca hazırlanan ve önümüzdeki günlerde Bakanlar Kurulu gündemine gelmesi beklenen ve işçi kıdem tazminatları tavanını memur emekli ikramiyeleriyle eşitlemeyi amaçlayan yasa tasarısıyla görüşlerini açıklayan Şide, şunları söyledi:

"Biz de kıdem tazminatlarına ilişkin bir taslak hazırlayıp ilgili mercilere sunduk, bunun sonucunu bekliyoruz. Bakanlığın hazırladığı tasarıyı hiçbir şekilde kabul etmiyoruz. Biz işçi haklarından geriye dönüşe kesinlikle razı değiliz ve bakanlığın bu tür girişimlerine kesinlikle izin vermeyeceğiz."

Tasarının Meclis gündemine alınsa bile yasalaşma şansının bulunmadığını belirten Şide, "Herhalde ülkenin içinde bulunduğu mevcut koşullarda parlamento, işçi kitlesinin büyük tepki göstereceği açık olan böyle bir teklifi yasalaştırmayı göze alamayacaktır" dedi

Çataloluk'taki köylü direnişi başarıyla sona erdi

İZMİR(A.A)

Demirci-Salihli yolu güzergahının değiştirilmesini önlemek amacıyla 20 gündür direnişte bulunan 5 bin köylünün, Çataloluk şantiyesini işgal eylemi sona erdi. Karayolları 2.Bölge Müdürlüğü yetkilileri, yolun köylülerin istediği güzergahtan yapımına başlandığını açıkladılar. Yetkililer, bu yolun tamamlanmasından sonra, değiştirilen projeye uygun olarak ikinci bir yol daha yapılacağını belirttiler.

Öte yandan istediklerini elde eden ve işgal eylemini kaldıran köylülerin sevinç içinde oldukları öğrenildi. Köylüler, konu ile ilgili olarak şunları söylediler.

"Eğer proje değiştirilmiş şekliyle uygulansaydı, 18 köy halkı yolsuz kalacaktı. Eylemimizin haklı olduğu sonunda anlaşıldı.

Tüm köylü bayram sevinci yaşıyor. Yolumuz tamamlanınca, ulaşım imkanına kavuşacağız. Ürünlerimizi pazara götürebileceğiz"

İSDEMİR'de yetki belirleme çalışmaları başladı

ADANA (A.A)

İskenderun Demir Çelik Fabrikalarında (İSDEMİR) toplu iş sözleşmesini yapacak sendikayı belirlemek için, Adana Bölge Çalışma Müdürlüğünde çalışmalara başlandı.

Adana Bölge Müdürlüğünün iki ay sürmesi beklenen yetkili sendikayı belirleme çalışmaları, çağrı halinde İSDEMİR'de çalışan işçi sayısının belirlenmesiyle başladı.

Orman Mühendisleri Odası seçimlerini ilericiler kazandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Orman Mühendisleri Odası seçimlerini AP ve MHP taraftarlarına karşı ortak liste çıkaran ilericiler, 40 oy farkla kazandı.

DSI toplantı salonunda yapılan seçimlerde ilerici adaylardan oluşan liste 718 oy alırken, AP ve MHP taraftarlarından oluşan liste 678 oyla seçimi kaybetti.

Bu arada Orman Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarından çok sayıda üst düzeyde görevli bürokratların, resmi arabalarla çeşitli semtlerden delege toplayıp seçim salonuna geldiği gözlendi.

Olaylı geçen Genel Kurulda "oy sayımı kurulu seçimleri"nin sonuçlarına itiraz eden gericiler, Divan Kuruluna saldırdılar, iki devrimci başından yaralandı. Bu arada çok sayıda polisin salona girdiği görüldü. Gizli oyla yapılan "oy sayım kurulu seçimleri"ni ilericiler kazandı.

Orman Mühendisleri Odası Asil Yönetim Kurulu üyeliklerinden 5'ini Demokratik Sol, 2'sini ise Birlik Dayanışma taraftarları aldı.

İstanbul Gültepe'de silahlı çatışma saatlerce sürdü

Kocaeli Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı'nın evi faşistlerce tarandı

- NUSAYBİN'DE BİR EKİP OTOSU TARANDI. 1 BEKÇİ ÖLDÜ.
- HATAY'DA BİR EMNİYET AMİRİ AÇILAN ATEŞ SONUCU AĞIR YARALANDI.
- BURSA'DA 30 DEVRİMCİNİN GEREKÇESİZ GÖZALTINA ALINDIĞI ÖNE SÜRÜLDÜ.
- ANKARA DİKMEN'DE GÖSTERİCİLER KENDİLERİNE ENGEL OLMAK İSTEYEN EKİBİ SİLAHLA TARADILAR.
- ANTAKYA CEZAEVİ'NDEKİ DİRENİŞ SONA ERDİ.
- ALANYA HALKEVİ BİNASI YAKILDI.

Kocaeli İkinci Ağır Ceza Mahkemesi başkanı Necmettin Decdeli'nin Rasathane caddesindeki evi dört faşist tarafından kurşunlandı. Olaydan sonra Hüseyin Çetin, Ali Ünür, Mehmet Günaydın ve Bekir Kocabaş adlı faşistler yakalanarak gözaltına alındı. Gözaltına alınanlardan Hüseyin Çetin'in Trabzon Akçaabat'ta polis memurluğu yaptığı öğrenildi. Olay sırasında ölen ya da yaralanan olmadığı bildirildi.

İSTANBUL'DA ÇEŞİTLİ YERLERE PANKARTLAR ASILDI

İstanbul'da Kazancı, Dolapdere, Gültepe, Paşabahçe SSK Hastanesi Küçükköy, Esenler, Hürriyet Mahallesi, Maltepe Akbank ve Kartal'da üç yere üzerinde "Ulaş yaşıyor", yazılı pankartlar asıldı. Bu arada çeşitli semtlerde gösteri yapan grupların yolları bir süre trafiğe kapattıkları bildirildi.

● Gültepe Endüstri Meslek Lisesi yakınlarında pankart asmak istedikleri öne sürülen bir grupla güvenlik kuvvetleri arasında çıkan silahlı çatışma uzun süre devam etti. Çatışma sırasında çok sayıda mermi yakıldığı bombalar patladığı bildirildi. Olaylar sırasında bir kişinin silahla yakalandığı güvenlik kuvvetleri tarafından öne sürüldü. Çatışmanın büyümesi üzerine sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerinin de olay yerine gelerek müdahalede bulundukları öğrenildi.

● Kartal'da Teletrans Fabrikası önünde "Zamları eleştiren" bildiri dağıttığı öne sürülen bir kişi gözaltına alındı. Söz konusu kişinin üzerinde bir de tabanca bulunduğu iddia edildi.

● Taksim Kazancı Yokuşu'na bir pankart asıldı. Pankartta "Ulaş Yaşıyor, Yaşayacak" yazılı olduğu asanların yolda ateş yakarak bir süre slogan söyledikleri bildirildi.

● Dolapdere'de gösteri yapan bir grubun yol üzerine, "Ulaş Yaşıyor, yaşayacak" yazılı bir pankart astıkları bildirildi.

Nişantaşı'nda çeşitli kahvelerde konuşmalar yaparak, sloganlar söyleyen grupların daha sonra üzerinde "Savaşımız Emperyalizmi Ülkemizden Kovana Dek Sürecek" yazılı bir pankart astıkları bildirildi.

● Unkapanı'nda bir pasajın girişine üzerinde "Ulaş Yaşıyor" yazılı bir pankart asıldı. Pankartın bir süre pasajda asılı kaldığı daha sonra güvenlik kuvvetlerince indirildiği bildirildi.

ANTAKYA CEZAEVİNDE DİRENİŞ SONA ERDİ

200'e yakın devrimci hükümlü ve tutuklunun Antakya Kapalı Cezaevi'nde: 5 günden beri sürdürdükleri direniş Adalet Bakanlığı Müfettişi'nin istekleri saptamasından sonra sona erdi. Bu arada rehin alınan 6 gardiyan da serbest bırakıldı.

NUSAYBİN'DE TARANAN EKİP OTOSUNDA BİR BEKÇİ ÖLDÜ

Nusaybin'de devriye gezen polis ekibine kimliği belirlenemeyen kişilerce açılan yaylım ateşi sonucu bekçi Fevzi Deniz öldü, polis memuru Şükrü Yiğit ağır yaralandı.

ADANA'DA ÇEŞİTLİ SEMTLERDE GÖSTERİLER YAPILDI

Adana'nın birçok semtinde gösteri yapan gruplar yollarda lastik yaktılar ve "Ulaş yaşıyor" sloganlarını söyleyerek havaya ateş açtılar. Gösteriler sırasında çeşitli yerlere pankartlar asıldığı da bildirildi.

ANKARA'DA ULAŞ BARDAKÇI İÇİN GÖSTERİLER YAPILDI

19 Şubat 1972'de İstanbul'da vurularak öldürülen Ulaş Bardakçı için gösteriler yapıldı. Ankara'da dün akşam üzeri 19 ayrı yerde çeşitli eylemlerle Ulaş Bardakçı'nın öldürülmesi protesto edildi. Ankara'nın hemen bütün mahallelerinde bu amaçla gösteriler yapıldı, pankartlar asıldı.

Bakanlık binalarının yanlarına, üzerinde "Ulaş yaşıyor", "Ulaş'ı faşizme karşı mücadelemizde yaşatacağız" yazılı pankartlar asıldı.

Kızılay'da Yeni Karamürsel'in önüne ve Çankaya dolmuş duraklarının yanına, üzeri sloganlar yazılı kutular koyuldu.

Denizciler Caddesi'nde 200 kişilik bir grup "Ulaş yaşıyor, yaşayacak", sloganlarını atarak gösteri yaptılar.

Şentepe Mahallesi'nde yaklaşık 500 kişilik bir grup 15 dakika süren bir yürüyüş yaptı. Yürüyüş sırasında göstericiler "Ulaşlar ölmez", şeklinde sloganlar söylediler.

Aktepe semtinde ise Aktepe Lisesi önüne üzerinde "Ulaş yaşıyor, yaşayacak" yazılı bir pankart asıldı.

Dikmen'de gösteri yapan bir grubu engellemeye çalışan güvenlik kuvvetlerine ateş açıldı, ölen ya da yaralanan olmadı. Önceki gece saat 20.00 sıralarında yolda lastik yakılarak başlatılan gösteride İzmir TARİŞ olaylarını protesto eden sloganlar atıldı ve çevreye bir de pankart asıldı. Bu arada olay yerine gelen bir ekip otosuna göstericiler tarafından yaylım ateşi açıldı. Ekip otosunun hasar gördüğü bildirildi.

Sokullu semtinde 150-200 kişilik bir grup "Ulaş yaşıyor" sloganlarıyla bir yürüyüş yaptılar. Yürüyüş sırasında yolun trafiğe kapatıldığı öğrenildi.

Siteler semtinde bir miting yapıldı. Miting yapılan yol, ateş yakılarak kesildi. Gösteride "Ulaş yaşıyor" sloganları atıldı. Üzerinde "Ulaş'ı faşizme karşı mücadelemizde yaşatacağız" yazılı bir pankart asıldı.

İskitler'de sanayi bölgesinde de 150'ye yakın işçi yollara barikat kurup "Ulaş yaşıyor, yaşayacak", "Zamlara hayır" sloganlarını söylediler.

Önceki gün Ankara'nın Maltepe semtindeki Maltepe Camii civarında Ulaş Bardakçı'nın ölüm yıldönümü nedeniyle bir gösteri yapıldı.

● Petrol Ofisi Genel Müdülüğü'nün bahçe duvarına üzerinde "Zamları ve hayat pahalılığını protesto ediyoruz - Devrimci Yol" imzalı bir pankart asıldı.

● Tunus Caddesi'nde Amerikalıların kaldığı bir eve patlayıcı madde atıldı. Olayda ölen yada yaralanan olmadı.

İZMİR'DE BİR KAHVE SİLAHLA TARANDI

Bornova'da ÜGD'nin bulunduğu Manavkuyu Mahallesi'nde bir kahvehane ve bir bakkal dükkanı kimliği belirsiz kişilerce tarandı. Sermet Kırkpınar ve Bekir Pehlivan adlı kişiler hafif yaralandı.

● DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikası'nın 6 aydan beri grevde bulunduğu Göktepe Plastik Sanayi işyerinde nöbet tutan işçiler üzerine bir otomobil içinden ateş açıldı bir işçi ağır şekilde yaralandı. Lastik-İş Sendikası İzmir Şube Başkanı Nail Karakaş'ın açıklamasına göre saldırının yolda duran beyaz renkte Anadol marka bir otomobilden yapıldığı belirlendi. Saldırganların olaydan sora kaçtıkları, olayın Bornova Jandarma komutanlığına anında bildirilmesine karşın güvenlik kuvvetlerinin olay yerine iki saat sonra geldikleri Lastik-İş tarafından yapılan açıklamada belirtildi. Karakaş açıklamasında "Son günlerde artan faşist baskı ve terör ile işçi ve emekçiler yıldırılmaya çalışılmaktadır. Göktepe grevine yapılan saldırı Tariş'e yapılan saldırının bir benzeridir" dedi.

● Alsancak semtinde oturan NATO'da görevli Billy G.Bradıay'a ait otomobil benzin dökülerek yakıldı. Yangın daha sonra söndürüldü. Öte yandan yine NATO'da görevli bir ABD polisi olan Randy J.Holjomd'e ait özel otomobil kimlikleri belirlenemeyen kişilerce yakıldı.

HATAY'DA BİR EMNİYET AMİRİ AÇILAN ATEŞ SONUCU AĞIR YARALANDI

Hatay Emniyet Müdürlüğü 1. Şube Emniyet Amiri Ahmet Filizer, kimliği belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu evinin önünde ağır şekilde yaralandı. Filizer, Adana Tıp Fakültesi Nümune Hastanesi'ne gönderildi.

BURSA'DA 30'A YAKIN DEVRİMCİ VE DEMOKRAT KİŞİNİN GEREKÇESİZ GÖZALTINA ALINDIĞI ÖNE SÜRÜLDÜ

Güvenlik kuvvetleri tarafından kentin özellikle demokratik kitle örgütleri ve gecekondu bölgelerinde yapılan aramalarda hiç bir suç unsuruna rastlanamamasına karşın 30'a yakın devrimci ve demokrat kişinin gözaltına alındığı bildirildi. Demokratik örgütlerin yetkilileri gözaltına almalarla ilgili olarak "Bunlar baskı ve zamlara karşı yükselen halk muhalefetinin bastırılma girişimleridir" dediler.

● Bir süre önce Karadenizliler Yardımlaşma Derneği'nin elektriklerin kesildiği bir sırada faşistler tarafından kurşunlanması sırasında ağır yaralanan Cihan Demirhan adlı genç kaldırıldığı Tıp Fakültesinde kurtarılamayarak öldü.

ALANYA HALKEVİ BİNASI FAŞİSTLER TARAFINDAN YAKILDI

Alanya halkevine saldıran faşistler binanın camlarını kırdıktan sonra ateşe vererek kaçtılar. Bir süreden beri ilçede terör estirmeye çalışan ve 8-10 kişilik gruplar halinde dolaşan faşistler cadde ve sokaklarda karşılarına çıkan yurttaşlara saldırılarını arttırdılar. Bu arada CHP ilçe eski başkanlarından Hüseyin Selli sokak ortasında faşistler tarafından dövüldü. Halkevi Yöneticisi Mehmet Tığlı ise iki kez faşistlerin saldırısına uğrayarak başından yaralandı. Çevrede sevilen bir kişi olan 50 yaşındaki Tığlı'nın saldırıya uğraması halk arasında tepkilere yolaçtı.

KONYA DMMA BAŞKAN YARDIMCISI BEKİR KILIÇOĞLU FAŞİSTLERİN SALDIRISINA UĞRADI

Zafer Alanı'nda 4 faşistin saldırısına uğrayan Konya DMMA Başkan Yardımcısı Doçent Bekir Kılıçoğlu yaralandı. Faşistlerin yoğunlukta olduğu Zafer Alanı'nda bulunan güvenlik kuvvetlerinin olaya müdahale etmedikleri bildirildi.

ADANA'DA BİR LİSE ÖĞRENCİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Narlıcı Mahallesinde Elazığlılar kıraathanesi önünde durmakta olan sol görüşlü Yapı Meslek Lisesi öğrencisi Hasan Aslan silahlı üç faşistin saldırısına uğradı. Aslan hastaneye kaldırılırken öldü.

ODUN VE KÖMÜR KARABORSASI

Ankara Belediyesi Zabıta Müdürü Turgut Balta

"Küçük esnaftan çok, büyük esnaf denetlenmelidir"

● Odun-kömür fiyatlarının denetim altında tutulması gerek... Dar gelirli tüketicinin 40 liraya, 50 liraya parmak ucuyla kıyma alır gibi 50 kilo-100 kilo odun ya da kömür almaktan kurtarılması gerek...

Zafer POLAT

-2-

Odun-kömür karaborsası konusunda bir de Ankara Belediyesi Zabıta Müdürü Turgut Balta'nın görüşlerini alalım dedik. Sorunların hakkında ne düşündüğünü sorduk. Görünürde Balta, yapılacak pek bir şeyin olmadığını söyledi. Zabıtanın güçlüklerle karşılaştığını, yasal boşluklar yüzünden gereken denetimin sağlanamadığını söyledi.

Ankara Belediyesi Zabıta Müdürü Turgut Balta, sorularımızı şöyle yanıtladı:

DEMOKRAT: Sayın Balta, odun-kömür ardiyelerinin denetimini nasıl yapıyorsunuz? Denetimler sırasında güçlüklerle karşılaşıyor musunuz?

BALTA: Odun konusunda denetimlerimizi iki konuda yapıyoruz. Biri fiyat açısından, biri de gramaj açısından. Fiyatlar eskiden saptanıyordu, o fiyat üzerinden satış yapılıyordu. Şimdi bu değişti, faturaya göre fiyat saptanıyor. Faturaya % 10 kâr hakkı eklenerek satış yapılıyor. Biz bunları kontrol ediyoruz. Bir de sık sık şikâyetler geliyor gramaj konusunda. Kiloda eksik verenler oluyor. Tabii bunu herkese yüklemek mümkün değil. Çok dürüst ve iyi niyetli davrananlar olduğu gibi bu işi adet haline getirmiş hastalık haline getirmiş esnaflar da karşımıza çıkıyor. Bazen şikâyetler oluyor. Bizim sivil memurlarımız var. Müşteri kılığında gidiyorlar. Örneğin beşyüz kilo odun tartıldıktan sonra, yeniden tartılıyor. Sonra hüviyetlerini çıkarıp zabıta memuru olduklarını söylüyorlar. Yeniden odunu tarttıklarında sık sık eksik tartanlarına rastlanıyor. Örneğin geçen gün bir kontrol sırasında ardiyecinin 500 kilo yerine 375 kilo tarttığını saptadık. Eksik tartım yapanlar hakkında zabıt tutuluyor ve savcılığa veriliyor. Biz normal kontrollarımızın yanı sıra şikâyetler üzerine de kontrole gidiyoruz. Yeni özel ekipler oluşturduk. Bu özel ekiplerle kontrolleri tek elden yapıyoruz. Eskiden dağınıktı. Her karakol kendisi denetim yapardı. Şimdi tek elden yapılıyor.

DEMOKRAT: Odunla ilgili olarak fatura sisteminin getirildiğini söylediniz. O zaman sahte fatura düzenleme gibi bir durum ortaya çıkmıyor mu? Bunun önüne geçilebilir mi?

BALTA: Olabilir tabii ama devlet yönetiminde herkesin kendi açısından bir sorumluluğu vardır. Bizim sorumluluğumuz, elindeki mevcut faturanın kendisine verilen kâr haddine istinaden yüksek fiyatla satış yapıp yapmadığını saptamaktır. Faturasının naylon mu, değil mi kontrol yetkisi hem bizim değil, hem biz bu konuda uzmanlaşmış değiliz. Bunun sorumlusu maliyedir. Hepsi deftere tabi. Ben defterini alıp kontrol etme yetkisine sahip değilim. Devlet bir bütündür. Bütünüyle hareket etmediği takdirde bu aksaklıklar ortaya çıkar. Fatura sahte midir, değil midir, bunu da kontrol edecek organlar vardır. Yine de bizim bu konuda bir şüphemiz olursa, durumu bir yazıyla maliyeye bildiriyoruz.

KÜÇÜK ESNAFTAN ZİYADE BÜYÜK ESNAF DENETLENMELİ

Aslında denetimler sırasında küçük esnaftan çok büyük esnaf üzerinde durulmalı. Yani suyu başında kontrol altında tutmalıyız.

DEMOKRAT! O zaman iş belediye sınırlarını aşmıyor mu? Çünkü odun dışardan geliyor. Dışardan bir kontrol nasıl sağlanabilir?

BALTA: Tabii belediye sınırlarını aşan bir konu. Ankara Belediyesinin yetkilerini de aşan bir konu. Ankara'ya gelen odun Zonguldak'tan ve Bolu'dan geliyor. Sadece Ankara'ya gelmiyor tabii. Şimdi Ankara'da fiyatları tahdit ettin mi, kontrolü sıklaştırdın mı, adam kendine daha iyi pazarlar buluyor. Başka yerlere gidiyor. Bu sefer Ankara'da odun sıkıntısı başgösteriyor. Geçen yıl, odun fiyatları tahdit edilmişti. Ankara'da 800 mabrukatçıda 10 gün odun olmadı. Adamlar getirmedi. Daha iyi pazar nerede bulduysa oraya gitti.

Zonguldak ve Bolu'daki odunların nerelere gittiği belli. Bunu saptamak kolay. Bunu Bolu Belediyesi de bilir, Zonguldak Belediyesi de. Tüketici belediyeler bir araya gelip tek bir fiyat üzerinde anlaşırsa, üzerine nakliye farkı da eklenir işte o zaman belirli bir fiyat ortaya çıkar. O zaman denetim de daha etkin bir şekilde yapılabilir.

DEMOKRAT: Odun sorununun yanı sıra bir de kömür sorunu var. Bu yıl kömür hem daha az bulunuyor, hem geçen yıla göre daha çok pahalı. Bu konuda bir denetim getiremiyor musunuz? Fiyatlar sürekli artıyor bu nasıl önlenebilir?

BALTA: Belediyenin bu konuda pek yetkisi yok. Zaten kömürün çoğu TKİ aracılığı ile satılıyor. Bizim aşırı fiyatlar karşısında bir denetim yapmamız söz konusu değil. Serbest piyasada belediyenin saptadığı bir fiyat yok. Ancak şikâyet vaki olursa veya tereddütümüz olursa kiloların doğru olup olmadığını kontrol edebiliriz. O kadar. Fiyatların aşırı şekilde artmasını önleyebilecek herhangi bir yetkimiz yok.

TÜKETİCİ KORUNMAYACAK MI?

Odun ve kömür karaborsası karşısında çaresiz bir durumda kalan tüketiciler bu durumda hep zor durumda kalmaya mahkum görünüyorlar. Oysa dar gelirlilerin özellikle korunması gerek. "Dar gelirliler kömürünü Kömür Tevzii depolarından alsın" diyenler çıkacak. Ama çözüm bu mu. Kömürünü tevziinden aldı diyelim ya odunu? Kaldı ki kış aylarının sonuna gelmemize karşın kömürünü alamayan binlerce yurttaş var. Yaz ortalarında parasını yatırmış, sırasını almış yurttaşlar kuyruklarda bekliyor, sabahın alaca karanlığından akşamın karanlığına kadar.

Ardiyeciyi sık denetlersem, odun satmaz düşüncesiyle denetimlerin bir ölçüde gevşek tutulması, aslında tüketiciye daha pahalıya mal oluyor. Öncelikle denetimlerin en sıkı bir şekilde yapılması gerek. Ankara Belediye Zabıta Müdürü Turgut Balta'nın söylediği gibi, tüketici belediyeler bir araya gelip belirli bir odun fiyatı saptamalı, o fiyat üzerinden denetimler yapılmalı. Yoksa sahte fatura yoluyla, "akaryakıt yokluğu, pahalılığı" bahaneleriyle odun fiyatlarının önüne geçilemez bir duruma gelinecek. Kömür fiyatları konusunda da belediyelere yetki verilmeli. Yasal boşluklardan yararlanarak, ardiyecilerin istedikleri fiyattan satış yapmaları önlenmeli.

Ardiyelerin denetimini daha etkili kılacak yeni önlemler alınmalı. Şimdiki yasa ile bir ardiyenin cezaldırılabilmesi için, zabıt tutulması, savcılığa verilmesi, savcının karar alması gerekiyor. Bürokratik uygulamalar, cezaların etkinliğini düşürüyor. Zaten ceza gelene kadar, ardiyeci onun 10 mislini çıkarıyor bile... Odun-kömür fiyatlarının denetim altında tutulması gerek... Dar gelirli tüketicinin 40 liraya, 50 liraya parmak ucuyla kıyma alır gibi, 50 kilo 100 kilo odun ya da kömür almaktan kurtarılması gerek...

— SON —

BİR ARDİYE — *Kurallara göre odunların kapalı yerde, ıslanmayacak şekilde korunması gerek. Oysa hemen her ardiyede, odunlar açıkta ve karlar altında. Kapalı olan sadece hızar makinasının yeri....*

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Vali bey kar görmesin

Son günlerde akaryakıt yokluğuna inadım inat şiddetini artıran kış, İstanbul halkını perişan etti. Tipi şeklindeki kar yer yer 20 santime ulaştı. Dolmuş kuyrukları uzadı, mektebe gidemeyen bebeler evlerinde üşüdü. Vatandaş değişik kuyruklarda uzun uzun dizilirken, başta belediye hizmetleri olmak üzere, devletin yapmakta olduğu hizmetler belirli ölçülerde aksadı. Ama aksamayan bir tek şey vardı ki havağı önemli

İstanbul'un yeni valisi Nevzat Ayaz beyefendinin makam otosunun Bab-ı Ali'deki yokuştan buz üzerinde kayması ihtimali belirince, belediye hizmetler zincirine bir yenisini ekledi. Pazar akşamı İstanbul'daki her türlü yangına yetişmekte her zaman geç kalan itfaiye arabaları, Bab-ı Ali yokuşunu çal fırça temizlediler.

Pazar günü akşam üzeri başlayan bu yoğun temizliğe Eminönü belediyesinin bazı yetkilileri de kerhen katıldı.

Halka hizmet ediyormuşçasına kıs kıs gülen genç amirin yanından sıyrılan bir itfaiye eri başladı yakınmaya, "Elimize bir süpürge vermedikleri kaldı. Sel baskınlarına uğrayan evleri boşaltmayı anladık ama, ya kar temizlemek için yerleri ıslatmaya ne demeli?"

Bilmem ne demeli şu kış günü elinde itfaiye hortumu sokak yıkamaya çıkan itfaiye erine...

Gerekçe belli canım. İstanbul'da akaryakıt yokluğundan halk inim inim inlerken yol da taşıt kuyruğunda halk çile doldururken Sayın Valimiz Nevzat Ayaz beyfendi, özellikle makam odasından dışarı bakınca kar görürse rahatsız oluyor, vatandaşın çilesini "cızzzzz" diye kalbinde duyuyormuş...

"Anarşi" üzerine....

Demirel bütçe görüşmeleri sırasında anarşi konusuna da değinmiş. Zaten politikacılarımız son günlerde ıspanaktan bile söz etseler anarşiye değiniyorlar. Örneğin aynı görüşmeler sırasında Erbakan da, Ecevit'in marulun fiyatını 25 liraya çıkardığını hatırlatarak, Demirel'in ise ıspanağı 50 lira yaptığını söyleyip şöyle dedi:

"Ispanak da, marul da ottur. Size soruyorum, karar verin, ıspanak otu mu daha değerlidir, yoksa marul otu mu? Bu fiyat anarşisi değil de nedir?"

Biz dönelim Demirel'e, şöyle diyor hazret:

"Halka güvenlik kuvvetleri ateş açmıştır deniyor. Halka güvenlik kuvvetleri zorla ve hiçbir neden olmadan mı hücum etmiştir? TARİŞ'de yedibin işçi hücum etmiştir güvenlik kuvvetlerine."

Biz de Demirel'e soruyoruz:

"TARİŞ'te yedibin işçi 'zorla ve hiçbir neden olmadan mı' hücum etmiştir güvenlik güçlerine?"

Anadolu Ajansının yeni şubesi: UPİ

Fransa'da yayınlanan International Herald Tribune gazetesinde, Türkiye hakkında şöyle bir haber yayınlandı:

"TÜRKİYE'DE GENEL GREV HÜKÜMETİN UYARISINDAN SONRA KIRILDI(!)

Haberde, İzmir'de DİSK'in TARİŞ direnişi nedeniyle ilan ettiği ve başarıyla uyguladığı grevin nedenleri hiç anlatılmaksızın, yurdumuzda son günlerde gelişen olaylara değiniliyor.

United Press International (UPİ) adındaki dünyanın en büyük haber ajanslarından birinin Türkiye temsilcisi veya bürosu tarafından gazeteye ulaştırılan haberde aynen şöyle deniliyor:

"Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, kepenk kapatan dükkânlar açılırsa, bombalayacaklarını bildirdi."

Burada üzerinde durulacak en önemli nokta, UPİ gibi büyük ve hemen hemen tüm emperyalist dünyada en önemli haber kaynağı olarak kabul edilen bir ajansın gerçek niteliği ve haberleri saptırmaktaki küstahlığı.

İkinci önemli bir nokta da, UPİ'nin Türkiye'deki temsilci veya bürosunun ülkenin en büyük işçi kuruluşlarından biri olan DİSK'e böyle bir çamuru nasıl atabildiği. Anlaşılan UPİ, dünyada Anadolu Ajansının temsilciliğini üstleniyor.

Only Izmir Affected

General Strike in Turkey Collapses After Warning

IZMIR, Turkey, Feb. 1 (UPI) —

unrest. Thousands of persons have been arrested or killed in Turkish political troubles during the last 30 months.

In Antakya, southern Turkey, 200 inmates took six guards hostage today in a prison riot, the Anatolia news agency reported. It said they were demanding better treatment for sick prisoners.

The mass arrests in Izmir yesterday occurred after troops and police stormed a textile factory to end an 11-day siege by leftist extremists. Those detained still were being held today.

"The Turkish state is strong enough to crush all these insanities, which are aimed at the destruction of our country," Mr. Demirel said last night. "We shall not leave the future of Turkey in the hands of bandits."

GÜNDELİK MİTLER

Murat BELGE

İnsanın en fazla haşır neşir olduğu şeyler, aynı zamanda en çok gözünden kaçan şeyler oluyor. Balığın, içinde yaşadığı suyun, bizim de soluduğumuz havanın bilincinde olmamamız gibi bir şey bu. Oysa bu tür şeyler, yakınlıklarından ötürü, hayatımızı en çok belirleyen şeyler. Bir toplumun kültürü en temel düzeyde, bu gündelik nesnelerden oluşuyor.

Hayatın bu somut ve gündelik ayrıntıları üstünde, deneme türünden kısa yazılarla durmak, nicedir yapmak istediğim bir şeydi. Şüphesiz, her konuda olduğu gibi, burada da, yaklaşımın çeşitli biçimleri olabilir. Bu biçimler, temelde yer alan perspektif tarafından belirlenir. Benim için bu perspektif, toplumda demokratik ilişkiler kurulması doğrultusunda uzanıyor ve bu amaçla orantılı olarak, demokratik olmayan yerleşik tavırların sergilenmesini ve eleştirisini içeriyor. Yöntem olarak, ele aldığım çeşitli küçük ayrıntıların, toplumun genel ideolojisi ve varsa daha özel (sınıflara veya hukuk, sanat gibi kurumlara özgü) ideolojiler ile bağlantılarını kurmak istiyorum. İdeolojinin kendi karmaşıklığına uygun olarak bazan bir değişim, bazan da bir değişmezlik bir odak noktası haline gelebiliyor. Şüphesiz neyin niçin değişirken, neyin niçin değişmediğini de anlamaya çalışmak gerek.

Her toplum kendi mitlerini üretir. Mitin başlıca özelliği de, farkedilmeden yaşanmasıdır. Çünkü mit, aslında doğal olmayan, yani toplumsal ve tarihi olan bir şeyi, insanlara doğal gibi yaşatır. Bu nedenle mit yarı gizlidir, fazla göz önünde olduğu için görülmeyen bir şeydir. Ancak toplum içindeki dinamizmini yitirmeye başlayan mitler, bir yerde bulunması gereksiz ve yadırgatıcı olan nesneler gibi birdenbire göze batmaya başlar. Bundan sonra da formüllenir, şekillenir ve insanlık kültürünün raflarına kaldırılır.

Bu denemelerde, halen yaşamakta olduğumuz mitleri araştırmaya, bunlarla toplumsal bütünlük arasındaki geçişleri anlamaya çalışacağım: İçinde yaşadığımız toplumun belirgin kurumlarına karşı yerleştirmeye çalıştığımız eleştirelliğin, gündelik hayatın o kadar belirgin olmayan küçük ayrıntılarına da yaygınlaştırılarak daha iyi pekiştirilmesini sağlamak için.

"SİYAH SAMSUN..."

Bugünlerde Samsun sigarası büyük bir çeşit zenginliği göstermeye başladı: uzunu kısası, yeşili siyahı, Bulgar yada Yugoslav olanı, İstanbul ya da Ankara olanı falan filan,. Geçen gün Karaköy'de bir satıcı "Samsun'un iyisi bende" diye bağırıyordu. Sonunda Samsun sigrası da zerzavata benzedi; Ayşekadın ya da boncuk fasulyası, veya Amasya elması gibi ardından taze ve bayat samsunlarda çıkabilir.

Fabrikasyon bir malda bu kadar çeşitlilik bulunması kolay raslanır bir olay olmasa gerek. Ama her işini bir tuhaf yapan Türkiye, sigara üretimini de bu kadar değişik üsluplarla gerçekleştirmeyi başardı. Gene de, bütün bu "siyah Samsun" "yeşil Samsun" olayı yalnız üretimdeki gariplikten doğmuyor, alıcının bir tavrına da denk düşüyor. Fabrikasyon malın kişiliksizliğini yıkmış, ona bir kişilik kazandırmış oluyoruz böylece. Taşdelen suyuyla Kayışdağ suyu arasında ayrım yapan, birini beğenip seçen eski İstanbullular gibi, biz de Samsunlar'dan Samsun beğeniyoruz. Böylece, fabrikasyonun ürkütücü soğukluğunu ehlileştiriyoruz.

Bir beğeni incelmesi mi bu aynı zamanda? Damak gerçekten ayırdediyor mu değişik Samsunlar arasındaki tad farkını? Şu ünlü şarap tadıcılarınınkine benzer bir duyarlılaşma bana her zaman şaşırtıcı gelmiştir; inanmakta güçlük çekmişimdir hep. Ama herkesin bildiği gibi bir olgu bu. Öyleyse Samsunlar arasında da ol malıbir fark. Daha doğrusu, böyle farkları ayıran duyarlı damaklar da vardır, modaya uyup gönül eğlendireni de hani viski şişesine konyak koyup ikram etseler, bunu viski niyetine içenler olacağı gibi

Burada ilginç bir konu da şu: böyle tad ayırmalarına en yatkın şeyler olan tarımsal vb. besin maddelerinde bu ayrımlar gittikçe yok oluyor. Balıkçılara bakın: bütün balıklar adlarını değiştirdi. Bütün kolyozlar uskumru, bütün tekirler barbunya; kelerin yayın olduğuna rasladım. Mersin balığı şimdi kılıç adıyla sahneye çıkıyor biraz daha utangacı, "M. Kılıç" olmuş. Akdenizin kötü sarpası İstanbul'da çıpralaşıp geliyor. Levrek daha geniş bir alana yayılmış. Minekop da, tatlı su sudağı da, daha başkaları da, şimdi "levrek" Yalnız balıklar değil, bütün sebzeler, meyvalar değişti. Yani damak bu tür besinler karşısında gitgide körelirken, örneğin Samsun sigarası karşısında birdenbire keskinleşiyor.

Bir başka söyleyişle, organik maddeler, aşılamanın, sera tarımcılığının ve her şeyden önce kitle tüketimi mekanizmalarının etkisiyle kişiliksizleşirken, fabrikasyon mallar organikleşiyor. Bunun tek örneği de Samsun sigarası değil; özellikle televizyondaki konserve reklamları sonucunda çileğin Arnavutköyüyle Antalyasını ayırdedemeyenler türlünün Tameğiyle Vatanını ayırdedebilecekler.

Damağının tadına, lezzetlerin çeşidine alışık beğenisi geleneksel kalıpları içinde incelmiş bir toplumun, bu tür alışkanlıklarının, sanayileşme dediğimiz kişiliksiz ve evrensel süreçle eklemlenmesinin kendine özgü tezahürleri olsa gerek bunlar. Bir taksiyi, otobüsü veya kamyonu, resimlerle, kilimlerle. tesbihler veya akla hayale gelmez başka nesnelerle süsleyip "domestik" mekân haline getirmekle paralel giden bir ilginç fenomen.

"SIĞINTILAR" İzmir Devlet Tiyatrosunda başladı

İzmir Devlet Tiyatrosu'nun yeni oyunu "Sığıntılar" 16 Şubat Cumartesi günü başladı

"Sığıntılar" Polonyalı yazar Slawomir Mrozek'in iki kişilik bir oyunu. Tiyatro yazarı ve eleştirmeni olan Mrozek ülkesinde daha çok bir hiciv yazarı olarak tanınıyor. "Sığıntılar"da biri aydın, öteki cahil iki kişinin ülke sorunları, çağdaş ve kişisel sorunlar karşısındaki tavırları işleniyor. Zihni Küçümen'in dilimize çevirdiği "Sığıntılar"ı Fikret Tartan yönetiyor. Rollerini Sönmez Atasoy ve Cengiz Yılmaz'ın paylaştığı oyunun dekor ve giysileri ise Orhan Alparsan tarafından hazırlandı.

Sönmez Atasoy ve Cengiz Yılmaz "Sığıntılar" da...

"SEYRAN DESTANI"

Kemal SEVİNÇ

"Seyran Destanı", yalnızca bir yakın tarihi ortaya koyan şiirlerden oluşmuyor. Bu yakın tarihin, çoğu şiirlerde Osmanlı'da ve hatta daha önce yaşananlarla bağlılığı var. Ortada bir toplumsal olgu varsa, bu, çeşitli ilişkilerin sonucunda oluşmuştur. Gülten Akın, şiirini bu ilişkilere uzatıyor, bu çaba sonucu yaşananın daha bir berraklaşmasını sağlıyor: "Çorumdan, Sivastan Kastamonu'dan - Yozgattan - Ankara dolaylarından - Öteki kentlerden köylerden - Bir bir, sonraları onar onbeşer - Geldik - Geldik Seyranı kurduk" der, derken bu gelişin nasıl olduğunu düşünür ve daha gerilere uzanır: "Sonra Sakaryada Dumlupınarda - Bozok uğaşıyık can sorulmaz - Vatan sorulur ne has, ne güzel - Diyerek vuruldular üçer beşer / Kimler mi döndü Ankara'ya? Kilot, potur, kalpak, saylav kılığında - "zadegan ve eşraf" - Çekip imbiklerden bağarasında - Yumulur dilaver suyuna - Bozkıra katlandılar - Ve sonra - Etem önünden kaçmıştı - "tebdil-i kıyafet eyleyerek" - Asılanlardan kalan genç beyler - Sonra da onlar geldiler. / Köylüler mi? - Onlar - Birinci büyük savaşa yirmi iki milyon girdiler - On milyonla çıktılar - Kocamışlar, kadınlar ve çocuklar olarak onlar - Çölde Bir - üs sabayı yeşertenler - Yenişehiri onlar kurdular Yaylasın diye kaçan ve kaçmayan beyler - Geri döndü kendiler - Gide döne gide döne - Dönmez oldu kendiler - Kurdular kondularını " Bu olgu bazan dinsel bir anlatıyla başlatılır (Karstan Gelirik şiiri) , bazan dinsel bir mitos ile yaşanan arasında paralellikler kurulur (İbrahim için söylenen şiirlerde) bazan Osmanlı'dan çizgiler verilir. Ancak yukarıda da belirtilmeye çalışıldığı gibi, bu olgular "Seyran Destanı"nda yan ögelerdir. Ana sorun, altı çizilmesi gereken, Seyran ile simgelenen gecekondulaşma olgusunu somutlamak için gereklidir.

Ülkemiz, çarpık kapitalist üretim ilişkilerinin hakim olduğu bir ülke. Kendi iç dinamiği yerine dışardan besleme, tepeden oturtma bir kapitalizm. Yeni üretim ilişkilerinin yaygınlaşması ile, kırsal kesimde egemen feodal üretim ilişkilerinin çözülmeye başlaması, bir koşutlukta aynı süreç içinde olageliyor. Ayrıca, oldukça ilkel araçlarla yapılagelen tarıma dayalı üretimin, yeni canları doyuramaması da sözkonusu. Dikimin bozguna uğraması...

Ekmek kapısı olarak görülür artık kent. Ve tarihimizde yeni bir göç:

"Askere gidiyor, dönüyoruz - Gurbete gidiyor dönüyoruz - Gurbete gidiyor dönüyoruz - Gurbete gidiyor dönüyoruz - Sonra dönmüyoruz bir gün - Kondularımızı kuruyoruz".

Oysa köylük yerin dirimini bozanlar, kente de bir düzen getirememişlerdir. Ülkedeki işgücünü barındıracak sanayi kurulmamıştır. Bu durumda yaşam, bir rastlantılar toplamıdır. İş bulan, bulmuştur... Diğerleri gündelik bir ekonomiyi kovalamak zorundadırlar. Yeni dramlar ortaya çıkar böylece. "Ayşe"ler "anasını göremez" bu dramda.

Üretim ilişkilerinde kaynağını bulan çelişkinin bir yanındakiler yoğun olarak yaşamaktadırlar gecekondularda. Ülkemiz toplumsal yapısını ilginç bir simge olarak yansıtan gecekondular, kentlerdeki "umut çiçeği"nin önemli bir bölüğünü oluştururlar hiç kuşkusuz.

Ve oralardan yarını muştulayan yeni sesler çıkacaktır, çıkıyor. Hünkâr Ana'nın sesi gibi. Hünkâr Ana diyor ki; "Zam, zulüm, işkence Faşizm bu işte - Ama pek bilmiyoruz daha - Faşizmin sahabı kim - Faşizmin sahabı görünmüyor - İti köpeği ortalıkta"

"Seyran Destanı"(Cem Yayınevi, 1979) Gülten Akın'ın yedinci şiir kitabı. Usta ressam Abidin Dino tarafından desenlenmiş.

SİNEMATEK GÖSTERİ PROGRAMI

TÜRKİYE SİNEMATEK'İNİN 20-24 ŞUBAT TARİHLERİ ARASINDA UYGULAYACAĞI PROGRAM

20 Şubat Çarş. 19.00:
DU RİFİFİ TOKYO'DA (Du Rififi a Tokyo)
Yönetmen: Jacques VANEL
Oynayan: Charles VANEL(Fransızca - İng. alt yazılı)

21 Şubat Perş. 19.00:
CENNET YOLU(East of Eden)
Yönetmen: Elia KAZAN
Oynayan: Marlon BRANDO(İng. Türkçe alt yazılı)

22 Şubat Cuma 19.00:
RIHTIMLAR ÜZERİNDE (On the Water Front)
Oynayan: Marlon BRANDO
Yönetmen: Elia KAZAN

23 Şubat C.tesi. 14.00:
ÖZEL BİR GÜN (A Special Day)
Yönetmen:Ettore SECOLA
Oynayan: Sophia LOREN/ M.MASTROANNİ
16.00 CENNET YOLU

24 Şubat Pazar 14.00:
RIHTIMLAR ÜSTÜNDE
16.00 ÖZEL BİR GÜN

Nuri İyem'in eski çalışmalarından bir örnek...

Nuri İyem yeni yapıtlarını Ankara'da sergiliyor

1940 yılında oluşan "Yeniler Grubu"nun öncülerinden olan ressam Nuri İyem, 21 Şubat perşembe günü Ankara'da yeni yapıtlarını sergileyecek.

Yapıtlarını, bundan üç yıl önce sergileyen Nuri İyem'in yeni sergisinde, yağlıboya, portre, peyzaj çalışmalarından oluşan otuza yakın yapıt yer alıyor.

Nuri İyem'in yapıtları, Evrensel Kitabevi-Sanat Galerisi'nde sergilenecek.

(Ve bir kavgacı inadıyla direneceksin)

(FEVZİ DEVRİM KURUCU'NUN ŞİİRLERİ)

Hasan İzzettin DİNAMO

Size Fevzi Devrim Kurucu'nun "Filistin Direnecektir" adlı baş şiirini sunuyorum: Düşen yağmur/Güzel çiçeklere ve silahlara dek iner/Bir direnen halkın sesidir bu/Gözyaşı/Yürek sancısıdır ve/Bir saman alevidir/Katı/Acıması bir gerçektir/ Kurtuluşa dek Filistin /Direnecektir. /Onların çocukları / Kavganın keskin doruklarında büyüyor/ Her türlü/ Irkçı ve emperyalist bütün güçlere karşı/Kara silahların namlusunda/ Bir Filistin yetişiyor. /Artık, kırılmayan bir umuttur/Direniştir dağbaşlarında/ Bükülmeyen bilektir/Filistin halkı/ Direnen şarkıları/ direnme türküleri söyler/Kavgalarında katı bir gerçekle/ Tümüyle gerilladır/ Kurtuluşa dek Filistin durmayacak/Direnecektir...

Şair, küçük "Direneceksin" şiirinde şöyle diyor: İdris'im/Hele yiğit/ Yanmasın yüreğin/ Her zulümle geçen gecede/Sen bir yumruk/Sen bir silah gibi güçlü/ Dalga dalga bir şarkı gibi güzel/Ve bir (kavgacı) inadıyla / Direneceksin.

Gökhan Edge'nin anısına yazılan şu küçük dizeleri de okuyunuz: Maviye, mora çalardı / İşkenceler içinde geçen gece/ Ve kızıldı gözleri /Kan içinde/ Kaç kez duvarları kazıdı/ Kaç kez özgürlüğü haykırdı/ puslu gecelerde/ Ölüme direndi sonuna dek/ Teslim olmadı/ Bayraklaştı /Güneş /Ve/ alabildiğine gürleyen /bütün makinalar sustu/ O da gidecekti aramızdan / her devrimci gibi/ bükülmezliğiyle

Şairin "Sevdalarımız" şiiri de şöyle: Doğuyu /Güneyi/ Güneydoğuyu / Batıyı, kuzayi acıyla bitimsiz / Anadolu'nun göz çanaklarında esrimek / Bir dolu yürekle/ Hani ortak sevdalarımız olmasa / İşkencelerde büyüyen / boy atan / Sevdalarımız/ Bitimsiz yazgılarımızın üstünde / Kararlı, kavgalarımızda üşümedik / Ağıtlamadık kahpece saldırılara / Ve gün geldi / Ölüm bize değil / Biz ölümün üstüne yürüdük / Sevdalarımızla...

Şairin, "Biz işçiler" şiirini de okumadan geçemedik: Hele dostlar/ Neyimiz var ki / Kaybedecek... / Aha bilek / Aha beyin / Yani biz işçiler / Onurlu bir davanın / Onurlu savaşçıları / Grev hakkımızı isteriz grev. Biz azlığın / Biz çaresizliğin savaşçıları / Ya, öyleyse biz de insanız / Eşit, mutlu ve özgür / Bir dünya için /Nedense, bize göre / Biraz kavgacı çocuklarımız / Ki, bizden ilerde olabilir / Ve onlar susmayabilirler de. / Bu yüzden / Neyimiz var ki/ Kaybedecek / Zincirlerimizden başka....

Şairimizin "Ben Emek" adlı küçük bir şiirini daha okumadan geçmeyelim. Nasıl olsa yoksulluk içinde, acılar, hastalıklar içinde büyümüş, yetişmiş olan bu şairi tanımaya kararlıyız. Birkaç şiirini daha okuyalım: Bak dostum/ Bu yürek ki / Direnişin çelik yumruğudur / Dalga dalga / Tabur tabur / Hele yazgıları / Taaa özgürlüğün içinde açan / Bir kızıl gül demetidir / Dalga dalga / Tabur tabur / Bitimsiz sevdam / Yerin dibinde, maden ocaklarında / Havasız güneşsiz büyür / Dalga dalga / tabur tabur/ Yani dostum / Ben emek / Hava, su yaşam / Ben halkım nöbette hazır / Dalga / Dalga / tabur / tabur.

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

19—MEHMET BAYRAK

Çoğu kez müzik, oyun raks ve ilginç olayların, konu gereği doğa görünümleriyle süslenmesi, destansal ve tarihsel bazı ögeleri de kapsaması, bu türküleri çekici kılıyor.

Bu nitelikte olmayan eşkiya türküleri, öteki türkülerdeki gibi yaygınlık kazanamaz"(30)

Buradan da rahatlıkla anlaşılacağı gibi, halkın bir türküyü yaratıp yaşatması için, o türküye kaynaklık edecek serüvenin öncelikle halkça da benimsenmesi gerekiyor. Böylesi türkülere de ancak "erdemli eşkiyalar" kaynaklık edebilir. Ancak halk o zaman içtenlikle bezeyip taşıyabiler bir türküyü.

Köroğlu türküleri bunun en tipik örnekleridir. Yakın tarihimizde, Kurtuluş Savaşı'yla birlikte dağdan inip mücadeleye katılan Karayılan üstüne yakılan türkü buna örnek gösterilebilir

Atına binmiş de elinde dizgin
Vardığı cephede hiç olmaz bozgun
Çeteler içinde Yılan'ım azgın
Vurun Antepliler namus günüdür
Vurun Kürt uşağı namus günüdür
Sürerim bürerim gitmez kadana
Fransız kurşunu değmez adama
Benden selam olsun nazlı anama
Vurun Antepliler namus günüdür
Vurun Kürt uşağı namus günüdür
(............)

Hekimoğlu, İnce Memet, Halil'in Türküsü (Çökertme), Hasan'ın Türküsü (Drama Köprüsü) vb. türküler de bu türün başka örnekleridir.

EŞKİYA TÜRKÜLERİNİN NİTELİKLERİ

Nitel ve nicel bakımdan birbirinden ayrılan başkaldırıları doğru tanımlayabilmek, başka bir söyleyişle erdemli başkaldırıcı ile öteki başkaldırıcıları birbirinden ayırmak için ikinci kümeye girenler üstüne yakılan türküleri geleneğe uyarak "eşkiya türküleri" olarak adlandırmak istiyorum.

Ancak hemen belirtelim ki, halk adi eşkiyalar üstüne olumlu türküler yakmaz. Bu nitelikteki kişiler, ya öldürdükleri kişiler üstüne yakına ağıtlarda eliştirilir, ya da yalnızca yakınlarını yaktığı türkülerle kalır.

Bu bakımdan burada sözkünusu edeceğimiz türkülerin de önemli bir bölümü "öç alıcı" türünden başkaldırıcılar üstüne yakılan türkülerdir.

Hüsnü Yüksel, "eşkiya türküleri"ni; "köyünden, sevgilisinden, aile ocağından ve çocuklarından yıllarca uzak yaşamak zorunda kalan ya da onları hiç göremeden binbir yokluk, yoksulluk içinde mahvulup hayattan göçüp giden eşkiyaların hapislere düşmesine, herhangi bir olaya, bir toplumsal patlamaya yolaçarak devlet düzenine karşı eşkiyabaşının ve arkadaşlarının uzun ya da kısa süren bir ayaklanmasını, bunların bastırılabilmesi ya da bastırılamaması gibi olayları inceden inceye anlatan türküler" olarak tanımlıyor(31)

H.Yüksel, bu türkülerin kaynaklarına eğilirken de şu görüşleri getiriyor:

"Bütün halk türkülerinin doğuşlarında rastlanan tahrik edici (muharrik) ögeler, eşkıya türkülerinin doğuşlarında da rol oynamaktadır. Bu tahrik edici ögeler, öteki türkü çeşitlerinde de olduğu gibi, toplumsal olayların bireyler üzerinde bıraktığı derin etkilerdir.

Şiddetli sevinç ve üzüntüler, yerinmeler, ayrılık, yokluk-yoksulluk, ölme-öldürmeler, korku, aşk olayları, merhametler, içten dostluk ve arkadaşlık duyguları haksızlıklara karşı başkaldırılar, tarihsel olaylar ve bunların doğurduğu sonuçlar bütünüyle, eşkiya türkülerinin doğuşunad başlıca etken olmuşlardır.

Bu bakımdan öteki türküler gibi eşkiya türküleri de, kahramanlarının yaşantılarıyla sıkı sıkıya ilgilidirler"(32)

Sözkonusu türkülerle olay kahramanının yaşantısı arasında sıkı bir ilişki olduğu doğrudur. Ancak hemen belirtelim ki, somut olgulara yaslanmadığı sürece doğrudan türküden gidilerek öykünün çıkanlması çoğu kez olanaksızdır. Türkünün anlaşılabilmesi, olay kahramanına ilişkin öykü ve söylentilerin bilinmesine bağlıdır. Ancak bunlar bilindikten sonra sağlam bir bağlantı kurulabilir.

"Katırcıoğlu Türküsü", konusunu ele vermeven türkülere örnek gösterilebilir:

Katırcıoğlu Isparta'ya varırsa hey
Koçyiğitler diyarında durursa hey
Mevlam bize üç gün ömür verirse hey
Gözün aç Katırcı gelme Aydın'a hey

Yürü Katırcıoğlu sözün işlesin
Karamütesellimimi köpekler dişlesin
Kervanların yürüsün kişnesin
Yürü Katırcıoğlu sözün işlesin

BAŞKALDIRI VE EŞKİYA TÜRKÜLERİNİN DÜŞÜNCE VE ESTETİK DOKUSU

Eşkiyalığın, kapitalizm öncesi üretim ve sınıf ilişkilernin ortaya çıkardığı bir direnme ve muhalefet hareketi olduğunu biliyoruz. Bu olgunun kapitalist ve sosyalist toplumlarda ortadan kalkmasının nedeni, yeni direnme ve muhalefet yöntemlerinin ortaya çıkmasıdır. Toplumbilimcilerin eşkiyalığı "kırsal kesimdeki sınıf kavgasının en keskin biçimlerinden biri" ya da "bir toplumsal protesto olayı" "Bir patlama" olarak nitelendirmeleri bu gerçekten kaynaklanmaktadır.

Öyleyse eşkiyalık olgusunu bu bağlamda ele almak gerekiyor. Yoksa feodal toplumdaki başkadırılara, kapitalist toplumdaki reformist ve devrimci hareketlere yapıştırılan "eşkiyalık" yaftasını doğru kavrayamayız ve söküp atamayız. Ancak yine bu çarpık toplum düzenlerinin yarattığı hasta insan tiplerni de—dünün sıradan haydudu, bugünün lümpeni, gangsteri gibi— göz ardı etmemeliyiz. Gözardı ettiğimiz takdirde, kendi kişisel çıkarı için cana kıyan, hiç bir soylu çabası olmayan dünkü kanyiyici haydutlarla, bugün kitle katliamlarına girişen emek düşmanı katiller arasındaki bağıntıyı anlayamayız...

(DEVAMI VAR)

30 - 31 - 32 — Hüsnü Yüksel: Demirci Eşkiya Türküleri Hakkında Bir Tetkik; DTCF, Türkoloji Bölümü basılmamış lisans tezi, s.43, 1942-1943

Halk açlık ve baskı istemiyor

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğlni, dar gelirlilerin, emekçilerin alım gücünün düşürüldüğünü, toplumsal muhalefetin susturulabilmesi içini baskı yasalarının çıkarılmasına çalışıldığını gösterdı. Tüm bunlara karşın halk da suskun kalmadı. Zamlara baskılara karşı tepkisini gösterdi. Emekçiler fabrikalardaki, devlet dairelerindeki faşistleştirme operasyonlarına karşı çıktı, direndi.

100 GÜN İÇİNDE YAPILANLAR

MHP destekli azınlık hükümetinin göreve başladığı 13 Kasım'dan bu yana geçen 100 gün içinde yapılanlar özetle şöyle sıralanabilir:

1- Baskı yasaları, CHP'nin de desteği ile Millet Meclisi'nden geçirildi ve Cumhuriyet Senatosu'na gönderildi. Baskı yasaları ile dernek, sendika kurma özgürlüklerine ve daha birçok özgürlüğe kısıtlama getirildi, polislerin dernek kurmaları yasaklandı. Polise istediği zaman, istediği yerde mahkeme kararı olmaksızın arama yapma yetkisi verildi. Gösteri miting ve yürüyüş özgürlükleri de önemli ölçüde kısıtlandı.

2– Bir yandan KIT'lerin ekonomik yönden kendi kendilerine yeterli bir yapıya kavuşturulması amaçlanırken, öte yandan MHP ve AP'nin görüşlerini paylaşmayanlar "Kadro fazlalığı" gerekçesiyle işten atıldı. yerlerine mahkemelerce suç işledikleri saptanmış faşist militanlar alındı. Bunun ön somut örnekleri İzmir TARİŞ'te, TEKEL'de, ANT–BİRLİK'te, ÇUKOBİRLİK'te yaşandı.

Devlet dairelerindeki kıyım ve sürgünler ise bakanların koltuklarına oturmasıyla birlikte daha ilk günden başlatıldı. Devlet dairelerindeki ilerici, yurtsever, demokrat ve devrimci memurlar kış demeden sürülürken, yerlerine MHP'li militanlar yerleştirildi.

Kahramanmaraş faşist katliamını protesto eden öğretmenler açığa alındı, haklarında soruşturma yapıldı, maaşları ödenmedi. Öğretmenlerin görevden alınması nedeniyle okullarda öğretmen kalmayınca, havaların soğukluğu bahane edilerek, zaman kazanıp, faşist eğilimli öğretmenleri göreve getirmek amacıyla ilk ve orta dereceli okullar önce erken tatil edildi, sonra da tatil Mart ayı başına kadar uzatıldı.

3– İşkenceler alabildiğine arttı. Kars'ta bir işçi işkence yapılarak öldürüldü, Gülten Gülkan adlı devrimci genç kızın cinsel organı jiletle parçalandı, gecekondu mahalleleri didik-didik arandı, İzmir'in Gültepe semtinde, Çiğli İplik Fabrikası'nda silahlı operasyonlar düzenlendi. Faşist terör tüm halkı hedef aldı.

Faşistler devrimcilerin gittiği kahvehaneleri silahla taradılar, devrimcilerin devam ettiği okullara saldırılar düzenlediler. ODTÜ ve Hacettepe Üniversiteleri başta olmak üzere bir çok okul, fabrika, mahalle gerekçe gösterilmeksizin arandı..

4– Demirel hükümeti kredi bulabilmek için uluslararası çıkar kuruluşları ile temasları yoğunlaştırdı. Uluslararası Para Fonu (IMF), Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET), Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) ve Dünya Bankası ile görüşmelere başlandı. Başbakanlık Müsteşarı ve Devlet Planlama Teşkilatı Başkanvekili Turgut Özal; uluslararası çıkar kuruluşlarının istemleri doğrultusunda "Ekonomik önlemler paketi"ni hazırlattı. Demirel'in üç gün içinde savunma yaparak açıkladığı paketten zam, ekonominin daha da dışa bağımlılığını sağlayan öneriler, yerli ve yabancı sermayenin , çıkarlarını savunan önlemler çıktı.

İlk planda Türk Lirası ABD Dolar'ı karşısında yüzde 50 değer kaybederek yüzde 50 oranında devalüe edilirken, ikinci olarak başta temel gıda maddeleri, akaryakıt, demir-çelik, çimento, kağıt olmak üzere birçok şeye yüzde 100 ile yüzde 400 oranında zam yapıldı. Hükümet yetkilileri, alınan kararların, yapılan zamların "halkın yararı" için yapıldığını iddia ettiler. Şeker 40, ayçiçeği yağı 100, kısa filtreli sigara 25, küçük rakı 150 liraya çıkarıldı. Mazot, gazyağı 20 lira olurken normal benzin fiyatları da 32 lira olarak belirlendi. KİT ürünlerindeki devlet desteği kaldırılarak fiyatları yüzde 100'den fazla arttırıldı. Halkın giyim gereksinmelerini Sümerbank ürünlerinin fiyatları, özel sektör ürünlerinin fiyatlarına eş kılındı.

100 GÜN İÇİNDE TEPKİLER

Demirel hükümetinin halk yararına hiçbir olumlu karar almamasını tüm emekçiler tepkiyle karşıladı. Baskı yasalarının Millet Meclisi'nden çıkarılacağı sıralarda açıklamalar yapan demokratik kitle örgütleri çıkartılmak istenen yasaların amaçlarının toplumsal muhalefeti susturmak olduğunu, hükümetin Türkiye'yi "Dikensiz gül bahçesi" yapmak istediğini ve kitleleri susturmak amacında olduğunu vurguladılar.

Devlet kadrolarının, fabrikaların faşistleştirilmesine karşı en büyük tepki işçilerden, memurlardan geldi. TARİŞ'e faşist militanların alınmaya başlanması ve devrimci, ilerici işçilerin "Kadro fazlalığı" gerekçe gösterilerek işten çıkarılmaları üzerine işçiler direnişe geçti. İşçilerin haklı istemleri üzerine TARİŞ işyerlerine silahlı operasyonlar düzenlendi, yüzlerce işçi gözaltına alındı. TEKEL işyerlerinde çalışan işçiler, toplu sözleşmenin 23 aydır imzalanmamış olması ve işçi temsilcisi Sabahattin Çakmak'ın öldürülmesi üzerine direnişe geçtiler. Direniş nedeniyle işyerleri önünde sıkı güvenlik önlemleri almak gerekçesiyle bir çok işçi gözaltına alındı, bir çok işçinin de işine son verildi. Aynı şekilde ÇUKO–BİRLİK ve ANT–BİRLİK'le çalışan işçiler de faşistleştirme operasyonlarına, işten atmalara karşı çıkarak direnişe geçtiler. Faşist baskılara karşı direnişe geçen işçi sayısı kısa sürede 50 bine yaklaştı. Bu arada çeşitli işyerlerinde toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlık çıkması nedeniyle 4 bin işçi greve gitti.

Devlet dairelerindeki kıyımları, sürgünleri protesto etmek amacıyla da yemek boykotları yapıldı, forumlar düzenlendi. Memurlar, işyerlerini işgal etmek isteyen MHP'lilere karşı çatışmaya kadar varan tepkiler gösterdiler.

ÖĞRETMEN KIYIMLARININ PROTESTOSU

Kahramanmaraş faşist katliamının yıldönümü nedeniyle 24 Aralık 1979 günü TÖB-DER üyesi öğretmenlerin boykota gitmesi üzerine 10 binden fazla öğretmen açığa alındı, bir çoğunun da görev yerleri değiştirildi. Öğretmenlerin açığa alınması üzerine öğrenciler ve öğrenci velileri protesto gösterilerine başladılar. Öğrenciler derslere girmedi, öğrenci velileri çocuklarını okula göndermediler. Protesto gösterileri sırasında çok sayıda veli ile aralarında ilkokula gidenlerin de bulunduğu çok sayıda öğrenci gözaltına alındı.

FAŞİST TERÖRE KARŞI GÖSTERİLER

İşkencelerin, faşist terörün artması üzerine özellikle gecekondu mahallerinde yaşan halk, tepkisini çeşitli protesto gösterileriyle ortaya koydu. İzmir Ciğli ve Gültepe ile daha birçok yerde sık sık "Silah araması" bahanesiyle yapılan aramalar, baskı ve zulme dönüştü ve halkın güvenlik kuvvetlerine karşı koyduğu görüldü. Özellikle Gültepe semtinde sokağa çıkma yasağı ile birlikte başlayan operasyon, silahlı çatışmaya dönüştü, 3 polis öldü, 200'ü aşkın kişi ağır ve hafif şekilde yaralandı, 3 bin dolayında kişi de gözaltına alındı.

ZAMLARA TEPKİLER

"Ekonomik önlemler paketi" adı altında her şeye zam yapılmasından sonra ilk tepki İstanbul'da Ada halkından geldi. Şehir hatları vapur ücretlerine zam yapılması üzerine, ada halkı ilk gün bilet almadan vapura bindi. Aynı gün banliyö trenlerine de halkın bilet almadan bindiği görüldü. İğneden ipliğe kadar yüzde 100 ile yüzde 400 arasında yapılan zamlara karşın halkın tepkisi tüm yurt düzeyine yayılmaya başladı. Ankara'da caddeye bırakılan kutudan üzerinde "Yeni MC'nin halkımıza hedivesi"

Yine Ankara'da bir grup emekçi, bazı büyük mağazalardan alışveriş yaptıktan sonra "hesabın Demirel'e yazılmasını" isteyerek para ödemeden çıkıp gitti.

Zamlara esnafın da tepkisi oldu. İstanbul'da önce semt semt başlıyan kepenk indirme eylemi, geçtiğimiz hafta içinde hemen tüm İstanbul'u kapladı.

Demirel'in istediği 100 gün bugün doldu. Doldu ama, değişen hiçbir şey olmadı. Bu 100 gün de yine baskı, yine zulüm, yine işkence, yine pahalılık, yine yokluk altında geçti. Kısacası 100 gün öncesi ile bugün arasında değişen sadece Ecevit iktidarının yerini Demirel iktidarının alması oldu

GAZİPAŞA'DAN

(Baştarafı 4. Sayfada)

zhalka zbu zulum,zböylesine zulüm zreva zgörülmemeliydi.. Zezilen, zaşına,zekmeğine zel zatılan zişçilerzyoksul zköylüler, zdar zgelirliler,zoradan zoraya zsürülen zmemurlar,zdullar, zyetimler,zöğretmenler,zöğrenciler,znamuslu zcanibinden zküçük zesnaf zhepinize zmerhaba zgelin zhep zbir zağızdan ztürkü zsöyleyelim:

"Gelin canlar bir olalım."

Gazipaşa 9 Şubat 1980

DÜZELTME: *Geçen yazının başlığı "DEVALÜASYON" olacaktı. Bin yıl önce sünnet olmuş Çağlayangil cümlesindeki bin de bir olarak dizilmiş, lâf olsun diye düzeltiyorum. F.O.*

HAFTALIK

(Baştarafı 2. Sayfada)

leri de tarihsel bir zorunluluk olarak gündemdedir.

Gündemdedir, çünkü, diğer şeyler bir yana, Türkiye devrimci hareketi, demokratik hareket büyük bir tertiple karşı karşıyadır. Toplumsal barışın sürmekte olduğu TARİŞ'te ve ardından İzmir'de ve Ege'de faşist egemenliği sağlamak amacıyla başlatılan yasa-dışı uygulamaların yalnızca işlerini değil, barındıkları gecekonduları ve dahası çoluk çocuklarının canlarını tehlikeye sokmakta olduğunu sezen işçileri, direnişe zorlayacağı siyasal iktidarın bildiği bir şeydi. Ve bu faşist amaçlı tertibe karşı oluşan direnişler, gene siyasal iktidar tarafından "tehlike" bulamacına bulanmış, avuç açılan emperyalist ülkelerden maddi olduğu kadar siyasal bir destek sağlamak ve içerde, demokratik ve devrimci hareketi ezmek için geniş bir kamuoyu desteği sağlamak için "kullanılmaya" başlanmıştır. Yozgat'ı, Tokat'ı, Hatay'ı, Adana'yı, Elazığ'ı, Konya'yı, Kayseri'yi ve daha birçok kent ve ilçemizi suskunlaştıran faşist baskı ve saldırılar gözlerden gizlenmiş, Öz'lerin, İpekçi'lerin, Yurdakul'ların, Doğanay'ların, Tütengil'lerin ve her sabah gazetelerimizin sayfalarını bir şehitlik gibi dolduran işçilerimizin, öğrencilerimizin, öğretmenlerimizin, avukatlarımızın katilleri gözlerden gizlenmiş, 16 Mart, Mamak, Balgat, Bahçelievler,Kahramanmaraş katliamlarının faşist katilleri gözlerden gizlenmiş , buna karşılık toplumsal barışın süregeldiği fabrikalarda, kentlerde, egemen güçler, yasa-dışı uygulamalarla, baskılarla bir direniş ortamının koşullarını yaratmaya koyulmuştur. Egemen güçlerin, bir bakıma, seçtiği yerde ve istediği bir zamanda oluşan bu direnişlerin, genel planda ve uzun erimde, işçi sınıfının devrimci bilincinin kitlesel üretimine olanak sağlayacağı gibi, faşizme ilerlemesi için yeni olanaklar sağlaması olasılığı da gözlerden ırak tutulmamalıdır. Bütün bu tertipler ve tertiplerin doğurduğu olaylar, devrimci bütünleşmeyi, bir kez daha ivedi olarak gündeme getirmiştir. Devrimci hareketin, tek bir siyasal karar organına, tek bir siyasal otoriteye gereksinmesi vardır. Ve bunun somut ifadesi, devrimci hareketin tek bir siyasal partisinin oluşturulmasıdır.

NE ALIRSAN 12,5

Dayanacak

(Baştarafı 1. Sayfada)

daha zorlaştı...

"Biz sihir vaatetmedik" diyen Demirel'e halkın verdiği cevap "Neye dayanarak 100 gün sonunda her şeyin düzeleceğini vaatetmiştin?"

Halk Demirel'in 100 gün içinde yaptıklarını şöyle tanımladı:

Serkan Abdullah Karacık. (Daktilo, hesap makinaları teknisyeni) Yüz gün boşa gitmiş. Olayların azalcağını, hayatın ucuzlayacağını söyleyerek iş başına gelen Demirel, 100 günde ancak 100 üzerinden 1500 zam yapabildi. Bunları Demirel mi yaptı? Yoksa, etrafındakilerin dolmuşuna mı bindi, bilinmez...

Yeni evliyim, aldığım asgari ücret son devalüasyondan sonra hepten kuşa döndü. Bereket ki ev kiram yok, iki göz gecekondum var. Oda olmasa herhalde sokakta kalırdık. Son zamlardan sonra geçinemez duruma geldik diyor.

Bu zamanda tek kişinin çalışması ile ev geçinmez diyor Maliye Bakanı İsmet Sezgin. Torpilimiz yok ki hanımı kendimize göre münasip bir işe sokalım.

Artık taksitle satış yapan mağazaları kovalıyoruz. Bu gün tam 100'üncü gün, ve sonuçta ortada...

İRFAN AKGÜN

(Müsdahdem)

24 yıldır çalışıyorum. Tam beş nüfus besliyorum. Bana soruyorsunuz "Bu 100 gün de hükümetin ne yaptığını "yirmi yıldır ne yaptılar ki şimdi ne yapsınlar. Gerçi çok şey bekliyorduk, ancak Demirel neye dayanarak 100 gün dedi. 100 günde ne yapılabilir?

Her gün bir düzine insan ölüyor, hayat pahalılığı ise o oranda artıyor. Hani nerede huzur? Nerede rahatlık?

Caddeler artık dolaşılmaz hale geldi. Önceden yollarda arabalardan korkardık, şimdi kurşunla canımızı almalarından korkuyoruz. Hala asgari ücretle çalışıyorum.

AHMET TOPAZİK

(Konfeksiyon Makastarı)

Bir iyiliği dokunmadı geçen 100 günün. Sadece anamızı ağlattı. 6000 lira maaşla çalışıyorum. Askerliğimi yeni yaptım. Nasıl bir yuva sahibi olurum diye düşünüyordum. Bunu artık sorarım .

Ben karşıda oturuyorum. Vapur abonman bileti 75 liradan 400 liraya fırladı. Vapurdan inince tam üç taşıt değiştiriyorum bir öğle yemeği 100 lirayı geçiyor. Bu durum daha ne kadar sürer? Bu 100 günler ne zaman bitecek? Sayın Demirel televizyonda laf yapıncaya kadar, 100 günün sonucunu söylese ya!

Mesaiye kalamıyorum. Nasıl kalabilirim ki? Geceleri sokakta dolaşmak için fazlaca cesaretli olmak lazım. Türkiye'yi en sonunda küçük Amerika yaptılar. Geçenlerde Laleli'de bir olay olmuş. Derdimi polise, jandarmaya anlatıpta oradan çıkıncaya kadar saat 10 oldu. Üsküdar'da ise tam 4 defa arandım. Bumuydu Demirel'in 100 gününün bize getirecekleri?

Öte yandan aynı yerde çalışan ve 1100 lira haftalık alan Aysel Abay da şöyle dedi.

—Dertlerimiz hep aynı. Aldığımız para ancak karnımızı doyurmaya yetiyor. Anam, babam olmasa sefillerin son perdesini oynayacağız.

Bunun dışında söyleyeceklerim arkadaşımınkinin aynısıdır. Başka söylenecek söz yok ki....

İşte halkın Demirel'in 100 gününü tanımlayışı.

Zamları

(Baştarafı 1. Sayfada)

Bu arada yapılan zamları protesto gösterisi ise olaysız geçti. Gösteride sık sık "Zam, zulüm işte faşizm" sloganları söylendi.

ANTAKYA'DAKİ GÖSTERİLER

Antakya'da da zamlar çeşitli gösterilerle protesto edildi. Kentin çeşitli yerlerine asılan pankartlarda zamları kınayan sloganların yazıldığı bildirildi.

İZMİT'TEKİ GÖSTERİLER

İzmit'in çeşitli semtlerinde yapılan gösterilerle son zamlar, hayat pahalılığı ve Tariş işçilerine yönelik saldırılar protesto edildi.

Kentin Yenidoğan ve Tütünçiftlik semtlerindeki pazar yerlerinde yapılan gösterilere, alış-veriş yapan halkın ve pazara inen köylülerin yer yer katıldığı görüldü.

Gösterilerde, "Zamlara hayır" "Zam zulüm işkence İşte faşizm" "IMF emreder, Demirel zam yapar", "Yaşasın Tariş Direnişimiz", "Zama, zulme karşı tek yol devrim" sloganlarının söylendiği belirtildi.

Gösteri yerine bırakılan kutunun içinden "Demirel'in halkımıza hediyesi" yazılı bir kazık çıktı.

Olay yerine gelen güvenlik kuvvetlerinin bazı satıcı ve çocukları "kendilerine güldükleri" iddiasıyla coplayarak emniyete götürdüğü, ancak daha sonra serbest bıraktığı öne sürüldü.

Gültepe'de ölen polisin eşi İçişleri Bakanına "Katil iktidar" diye bağırdı

İZMİR (DEMOKRAT)

Gültepe operasyonlarında ölen üç polis memurunun cenaze törenine katılmak üzere İzmir'e gelen İçişleri Bakanı Mustafa Gülcügil öldürülen polislerin ailelerince tepkiyle karşılandı. Önce İsmail Yürümez'in evine giden İçişleri Bakanı dul kalan Sabiha Yürümez'e başsağlığı dilerken Sabiha Yürümez, eşinin ölümünden, AP İktidarını sorumlu tutarak "Katil İktidar" şeklinde bağırdı. Havanın elektriklenmesi üzerine derhal evden ayrılan İçişleri Bakanı daha sonra aynı olayda ölen Mehmet Erol'un evine gitti. Ölen polis memurunun Şerafettin adındaki dört yaşındaki oğlunu kucağına alarak seven İçişleri Bakanı'nın yanındakiler Mehmet Erol'un eşi Meryem Erol'a gereksinmelerini karşılamak üzere para önerdiler. Ancak genç kadın "Bu para ölen kocamı geri getirebilecekmi?" diye sorarak parayı almadı. Bakan ve beraberindekiler bu evden de ayrılarak cenaze törenine katıldılar.

Sıkıyönetim

(Baştarafı 1. Sayfada)

alan yazılarda başta Türk Ceza Kanunu'nun 142, 153, 159, 311 , 312, maddelerinin kapsamına giren suçlar işlenmiş hakkında Cumhuriyet Savcılığı'nca ve Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nca on soruşturma açılmış olmasına ve bu yöndeki yayınlarınızın durdurulması hususunda yazılı ve ayrıca müteaddit sözlü ikazımıza rağmen yayınına ısrarla devamınız karşısında gazetenizin basımı ve yayımı 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 3.Maddesi C Bendi gereğince Sıkıyönetim Komutanlığı'nca yasaklanmıştır"

Necdet Üruğ
1.Ordu ve İstanbul
Sıkıyönetim Komutanı

CİHAN DEMİRKAN

HALKIN KURTULUŞU yolunda mücadele ederken faşistlerce katledildi.

Anısını mücadelemizde yaşatacağız.

YURTSEVER DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat: 641

UNUTULAN BİR ŞEY VAR

(Baştarafı 1. Sayfada)

sunda iç ve dış egemen çevrelerin ekonomide liberalleşme, KİT'lerin tasfiyesi, iç talebin kısılması ve benzeri tüm buyruklarının koşulsuz uygulanması kabul edilmişti. Böylece kredi musluklarının biran önce açılmasının sağlanması amaçlanmıştı.

İkinci sanayicilerin ihtiyaç duydukları dövizi istedikleri zaman bulmanın koşullarını yaratmak düşünülmüştü. Ekonominin gerektirdiği asgari enerjinin sağlanması isteniyordu.

Artık değişik açılardan sanayi sermayesinin de şikayetçi olduğu enflasyonist tırmanışı dizginlemek de programa alınmıştı.

Tüm bunlar halkın gözü önünde tartışıldığı için halka da birşeyler söylemek gerekiyordu. Demirel bu konuda kuyrukların kalkacağını, herkesin istediği an istediği malı bulabileceklerini söyledi.

Ve bütün bunlardan daha önemlisi ve bütün bunların bir düğüm noktası olarak Demirel siyasal istikrar vaadediyordu. Devleti solculardan arındırma işyerlerini , okulları, mahalleleri, kırları 'kurtarma" grevlere, direnişlere, boykotlara gösterilere son verme, kısacası toplumsal muhalefeti bastırma konusunda sözveriyordu.Üstelik bunu yaparken de CHP'yi de mümkün olduğu kadar hareketsizleştirerek kendisini dolaylı da olsa desteklemesini sağlamayı ve sonuçta böylece yıllardır arzulanan, CHP'yi olduğunca AP'leştirerek parlamenter düzeyde de siyasal istikrarı gerçekleştirmeyi programına almıştı.

İlk 100 günün sonunda geriye baktığımızda Demirel'in başarısız olduğu görülmektedir.Demirel Milton Friedman önderliğindeki "Şkago Çocukları" diye adlandırılan Amerikalı iktisatçıların Şili'ye önerdikleri "şok tedavisi"ni uygulamaya koymaya başlamasına rağmen sözverilen krediler bir türlü verilmemiş, ancak ekonomiyi süründürerek yaşatabilecek düzeyde kredi sağlanabilmiştir. Döviz sorunu çözülememiş, devletin ithalat üzerindeki denetimini ortadan kaldıran tüm önlemlere rağmen sanayicilerin üretimde hamle yapmalarını mümkün kılacak bir ithalat düzeyine ulaşılamamıştır. Enerji sorunu çözülmek bir yana fabrikaların durmasına yolaçacak kadar had bir safhaya varmıştır. Enflasyon ise değil durmak, giderek hızlanmıştır. Halka vaadedilen kuyrukların kalkmasının da ne anlama geldiği anlaşılmıştır. Piyasada belki aranılan mallar bulunabilmekte ama halk cebinde alışveriş yapacak para kalmadığı için halk kuyruğa girmemektedir. Siyasal istikrar ise tam tersine içinden çıkılmaz bir hal almıştır. CHP istenilen ölçülerde olmasa da "paralize ve nötralize "edebilmiştir ama toplumsal muhalefet değil susmak, daha fazla bağırır ve ayağa kalkar hale gelmiştir.

Ve işin düğüm noktası da burada yatmaktadır.

Öte yandan istikrar önlemleri toplumsal muhalefeti arttırıcı özelliklere sahiptir. Ekonomik hayata ilişkin bu buyrukları ne kadar baskıcı olursa olsun parlamenter görünümlü bir siyasal işleyiş içinde hayata geçirmek ve aynı zamanda toplumsal muhalefeti bastırmak olanaksızdır. Tam tersine parlamenter görünümlü bir siyasal düzende baskı, yangının üzerine benzinle gitme işlevini görmektedir.İşte, hergün, zaten son derece sınırlı olan demokratik kurum ve ilkelerle köprüleri birer birer atan ve ardından Ecevit'i de sürükleyen Demirel'in çıkış yolu ve aynı zamanda çıkmazı bu noktadadır.

"Şikago Çocukları"nın önerdiği bu "şok tedavisini" uygulamak için mevzi uyuşturmalar değil, Şili'de olduğu gibi hastayı tümüyle bayıltmak gerekir. Yani tek bir bölgede ya da tek bir hatta değil, bütün bir Türkiye sathında, TARİŞ'te, Gültepe'de düzenlenen "operasyon" gerçekleştirilmelidir. O zaman da Demirel'e ve benzerlerine gerek kalmayacağı söylenebilir. Ve denilebilir ki bu işi çok daha mükemmel biçimde yapabilecekler bulunabilir. Ancak böyle bir yolun da çıkmaz olduğu bugünden görülmüştür. Bütün Türkiye düzeyinde böyle bir tedavinin uygulanmasındaki engeller bir yana varolan ekonomik sorunların çözümlenemeyeceği de bir gerçek olarak kabul edilmelidir.

Ve bütün bu karanlık hesaplar yapılırken bir şey unutulmamalıdır. Bu halk açlık ve baskıya razı olmaz.

3 milyon

(Baştarafı 1. Sayfada)

lunan tibbi cihaz ve malzemeyi karşılamak üzere gerekli dövizi sağlamak amacıyla geçtiğimiz günlerde Maliye Bakanlığı ile merkezleri Paris'te bulunan altı Fransız bankası arasında imzalanan ve 16 Şubat 1980 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren 3 milyon dolarlık anlaşma kapsamının 81 sayfa tuttuğu görüldü.

Anlaşmada borcun on eşit parçaya ayrılarak altı aylık taksitlere bağlanması, ödeme biçimi ve faiz gibi konularda kesin dil kullanılması ve ilgili işlemlerin Fransız yasalarına göre yapılması dikkati çekiyor.

Bu arada sözkonusu anlaşmada Türkiye'nin yetkilisi olarak gösterilen "baş yöneticinin" Fransız bankalarından para çekebilmesi için Merkez Bankası'ndaki karşılıklara ilişkin belgeler de dahil olmak üzere, ilgili tüm teminat ve yetki belgelerini yanında bulundurması ve her para çekiş için bunları yeniden hazırlattırmasını öngören çok sayıda ayrıntılı maddelerin yer aldığı görüldü.

Maliye Bakanlığı ile altı Fransız Bankası arasında yapılan 3 milyon dolarlık borç anlaşmasında gözlendiği gibi, sık sık Türkiye'ye "yardım" adı altında "borç para" vermeyi vaat eden diğer dış ülke ve bankalarla yapılan anlaşmalarda, karşı tarafın isteği üzerine çok sayıda teminat gösterildiği ve bazı anlaşmaların gerekli teminatların gösterilmemesi nedeniyle imzalanmadığı belirtiliyor.

TARİŞ

(Baştarafı 1. Sayfada)

ceye kadar direnişlerini sürdüreceklerini bildirdiler.

TARİŞ işçileri adına dün yapılan açıklamada özetle şöyle denildi:

"TARİŞ emekçisinin, çoluğunun, çocuğunun boğazından geçen lokmasına göz konmasına karşın, tüm emekçi halk güçleri durumu duyarlılıkla izlemektedir. Lokmamıza göz konmasına izin vermeyeceğiz. Hakim sınıfların iktidarınca politik çiflik haline getirilen TARİŞ ve bağlı birliklerinde sürgün, kıyım ve baskı, faşist terör uygulamaları yeni MC iktidarınca sürdürüldü.

Tüm kamuoyunun önünde oynanan bu oyun, 11 bin TARİŞ işçisinin sokağa atılması pahasına oynandı. Bir avuç zorbanın hakimiyet altına almak istediği TARİŞ'te kan dökülmek istendiği son olaylarla kanıtlandı. TARİŞ'in faşistleştirilmesine, idare—faşist işbirliğine karşı tüm anti-faşist güçlerle TARİŞ emekçisi omuz omuza olacaktır.

TARİŞ, üreticisiyle, emekçisiyle, bir bütün olarak işyerlerimizi terketmedik, terketmeyeceğiz."

GIDA—İŞ'İN AÇIKLAMASI

Öte yandan GIDA—İŞ Sendikası Genel Sekreteri Kenan Tatar, Demokrat muhabirine yaptığı açıklamada, şu ana kadar GIDA—İŞ üyesi 700 işçinin iş aktinin feshedildiğini, hala da iş akitlerinin feshedilmeye devam edildiğini belirterek, "İşçilerin aldığı üretime başlamama kararını DİSK olarak destekleyeceğiz" dedi.

SAVUNMALARI 100 AVUKAT ÜSTLENDİ

İzmir'de yüze yakın ilerici avukatın, Çimentepe ve Gültepe semtlerinde gözaltına alınanların savunmalarını üstlendiği bildirildi.

Çağdaş Hukukçular Derneği İzmir Şubesi Başkanı Avukat Kasım Sönmez, yaptığı açıklamada, gözaltına alınan yüzlerce kişinin akıbetleri konusunda çeşitli söylentiler çıktığını belirterek, bu konuda İzmir Valisi Nazmi Çengelci'ye başvuracaklarını bildirdi.

Sönmez açıklamasında şunları söyledi:

"Bu girişimlerimiz, bizim hukuk adına duyduğumuz sorumluluğun bir ifadesidir. Bu konuda bir sonuç alamazsak, Uluslararası Af Örgütü'ne de başvuracağız. Çiğli, Çimentepe ve Gültepe'de gözaltına alınanların akıbetleri sözkonusu. Bu arkadaşların bazılarının, kaybolduğu, nereye götürüldüğü, ne olduğunun bilinmediği söyleniyor. Bu anlamda sorgulamalarının yasalar ve hukuk kuralları içerisinde yapılmasından sorumlu olan Vali Nazmi Çengelci ile savcılığa başvuracağız. Sonuç alamazsak İçişleri Bakanı ve Sayın Cumhurbaşkanımıza çıkacağız. Yine de sonuç alınamazsa, Uluslararası Af Örgütü ve onun Türkiye temsilcisi Prof. Mümtaz Soysal'ı uyaracağız."

DUYURU

TARİŞ işçileri için "yurtdışında, yurt içinde, tüm işçiler, emekçiler, devrimciler, demokratlar, yurtseverler. ve ilericileri" ekonomik yardıma çağırıyoruz . İsmail Şentürk, Bülent Özyeşilpınar ismiyle açılan T.C. Ziraat Bankası Alsancak Şubesi 630-7907 No'lu ve yapı Kredi Bankası Alsancak Şubesi 11570-9 no'lu hesap numaralarına katkılarınızı bekliyoruz.

TARİŞ İşçileri adına
Gıda-İş Ege Bölgesi Temsilcisi
Bülent Özyeşilpınar
Tekstil Ege Bölge Temsilcisi
İsmail Şentürk

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3299/57

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOGLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.–
6 aylık 1800.–
1 yıllık 3600.–

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.– 55 DM.
6 aylık 4500.– 110.DM.
1 yıllık 9000.– 220 DM.

İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (süt, cm)	400.–TL
Devam sayfaları (süt-cm)	450.–TL
İlan sayfaları (süt-cm)	320.–TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700.–TL
Yayın ilanları...	400.–TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	10.–TL.

İLAN REKLAM BÜROSU
Cumhuriyet Cad. No: 87/5
Elmadağ-İSTANBUL

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No 96

generaller niçin gerekli?

(Amerika'da yayınlanan NACLA dergisinden bir çeviri.)

DIŞ HABERLER SERVİSİ -2-

Askeri diktatörlerin ilk hedefi işçi sınıfını ve örgütlerini ezmek oldu

● Latin Amerika'daki askeri darbeler, hayatın her alanını etkiledi. Askeri disiplin ve kışla kültürü çalışma koşullarına, aile ilişkilerine ve eğitim kurumlarına egemen oldu.

Latin Amerika'daki darbeler ani ve ezici değişimlere yol açtı. Bunlar hayatın her alanını etkiledi — halkın çalışma koşulları, yaşama düzeyi, aile ilişkileri, eğitim ve kişi güvenliği. Bu ülkelerin hepsinde "askeri disiplin"in ve "kışla kültürü"nün her alana yayıldığı görüldü.

Latin Amerika ülkelerinde askerler işledikleri toplu cinayetleri zorunluluk ve etkili önlemler adına savundular ve kendi halklarına karşı savaş açtılar. Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin ve Bolivya'daki (şimdi sona ermiş bulunuyor) askeri diktatörlükler, Latin Amerika'da daha önce görülenlerden son derece farklıydı. Bunlar ülkelerinin ekonomik, sosyal ve siyasal yapılarını önemli değişimlere uğrattılar.

Bütün bu askeri diktatörlükler, "Ulusal Güvenlik Doktrini"ni savunuyorlar. Bu doktrin Brezilya'da darbe öncesi ve sonrasında Harp Akademisinde geliştirildi. Buna göre, ulusa, aileye ve hıristiyan değerlerine karşı uluslararası yıkıcılık saldırıya geçmiştir ve "topyekün bir savaş" sürmektedir. Bu "topyekün savaş" sırasında özgürlük ve demokrasi gibi hedefler, iç ve dış düşmanların yıkıcılığını önlemek için kurban edilmelidir.

Şili, Arjantin ve Uruguay'daki diktatörlüklerin somut modeli Brezilya'da bulundu. 1964'te Brezilya silahlı güçleri Joao Goulart'ın halkçı hükümetini devirdi. Askeri rejim bir süre geleneksel askeri yönetimler düzeyinde kaldı, ülkenin sosyal ve siyasal yapılarının çoğuna dokunmadı. Ancak 1968'de darbe içinde darbe düzenleyerek çok daha şiddetli uygulamalara geçen yeni bir subay grubu başa geçti.

Brezilya'da 15 yıla yakın bir süre devam eden askeri diktatörlük hiçbir soruna çözüm getirmedi ve Brezilya'yı büyük bir ekonomik bunalımla karşı karşıya bırakarak yeniden burjuva demokrasisine dönüş hazırlıklarına girişmek zorunda bıraktı

Brezilya'nın siyasal ve ekonomik yapılarını yeniden biçimlendirmek konusunda orduyu yetkili kılan kurumsal nitelikte bir dizi kararname yayınladılar. Bunu sağlamak için yeni diktatörlüklerin arması haline gelen işkence ve baskı yöntemini benimsediler.

Bütün bu ülkelerde silahlı güçler kendilerini, ülkenin gerçek siyasal çıkarlarını temsil edebilecek tek kurumsal güç olarak, "askeri parti" olarak sundular. Latin Amerika'daki askeri rejimleri ele alan bir incelemede şöyle deniliyor: "Pratikte devlet, yürütme, yasama ve yargı işlevlerini üstlenen ve hakim sınıfın tek gerçek partisi olmaya çalışan Silahlı güçlere indirgendi."

Arjantin'deki 1978 darbesine IMF darbesi de denilmektedir. Sözde enflasyona karşı uygulanan IMF reçetelerinin sonucunda bugün Arjantin'de enflasyon oranı yüzde 165'tir. Buna getirilen açıklama ise Arjantin diktatörü Videla'nın Şili kasabı Pinochet'le giriştiği terör yarışında daha geri kaldığıdır.

BAŞ HEDEF: İŞÇİLER VE SOL

Askeri rejimlerin bir no'lu hedefi, her şeye karşın diktatörlüğe karşı direnen işçi sınıfını ve onun siyasal örgütlerini ezmek olmuştur. Şili'de Halk Birliği hükümetinin tüm üyeleri, Radikal, Komünist ve Sosyalist Partilerin birçok önderi yanında Devrimci Sol Hareketin (MIR) üyeleri öldürülmüş, hapsedilmiş ya da sürgüne gitmek zorunda bırakılmıştır. Arjantin'deki askerlerin tercih ettiği hedef ise iki temel devrimci örgüt (Devrimci İşçi Partisi ile Montoneros) ile güçlü bir sınıf bilincine sahip bulunan sendika hareketi olmuştur. Arjantin'deki başlıca sendikaların ve fabrikaların binlerce eylemcisi ya da yöneticisi kaçırılarak öldürülmüştür. Uruguay'da Geniş Cephe içindeki tüm partilere ve Tupamaros'a saldırılmıştır.

Askerler sendikal örgütleri dağıtmaya özel dikkat göstermişlerdir. Temel işçi örgütleri Arjantin'de CGT, Şili'de CUT, Bolivya'da COB ve FSTMB, Uruguay'da CNT dağıtılmış, yeraltına itilmiştir. Yerel sendika birlikleri, özellikle tarım işçileri ile ilgili olanlar vahşice ezilmiştir. Grev ve iş yavaşlatma gibi eylemlere ağır cezalar verilmiştir (Arjantin'de 10 yıl hapis). Pratikte ise bu gibi eylemler işçilerin üzerine ateş açarak, adam kaçırarak ya da öldürerek cezalandırılmıştır.

Birbirini izleyen darbeler sonucunda Güney Amerika tek bir hapisaneye dönüşmüştür. Örneğin MIR önderi Edgardo Enriquez Arjantin'de sürgün iken Arjantin güvenlik güçlerince kaçırılarak gizlice Şili'ye gönderilmiştir. Diktatörlüklerin terörü kendi alanları dışına da çıkmıştır. Allende'nin bakanlarından biri Washington'da Şili ajanlarınca öldürülmüş, Uruguaylı politikacı Larreta Arjantin'de kaçırılmış ve ülkesine geri verilmiştir Arjantinli siyasal tutukluları savunan ve ölüm tehditleri nedeniyle ülkeyi terkeden avukat Santucho'yu Paraguay'daki Stroessner rejimi tutuklamıştır.

Yeni askeri diktatörlükler sol partiler ve sendikalar yanında hakim sınıfların çıkarlarına hizmet eden geleneksel partilere de dokunmuşlardır. Orduya göre bu partiler ulusu bölerek onu tahrip etmişlerdir, yıkıcılık tehdidi ile başa çıkamamışlardır. İlk bakışta darbeyi selamlayan Şili Hıristiyan Demokrat Partisi daha sonra yasa dışı ilân edilmiştir.

Askeri rejimler ülkelerin anayasalarını kısmen ya da tamamen yürürlükten kaldırmışlardır. Yargı organları bütünüyle askeri denetim altına girmiştir. Bununla birlikte askerler çok kez kendi yasal organlarını bile işletmemiş, askeri mahkemeler önünde siyasal suçlardan dolayı çok az kişi yargılanmıştır. Adam kaçırma ve gizlice ortadan kaldırma, uzun hapis cezalarından daha caydırıcı sayılmıştır

EĞİTİM VE KÜLTÜRÜN ASKERİLEŞTİRİLMESİ

Diktatörlükler eğitim ve kültüre ilişkin planlarını şöyle bir çözümlemeye dayandırıyorlar: "Sosyal hiyerarşi" öylesine dağılmıştır ki, kitleler otoritenin tüm ilkelerini çiğneyip, düzeni altüst edip, kargaşa yaratarak devletin denetiminden çıkmışlardır. Bu hastalık tüm kurumlara, okullara, üniversitelere ve aileye bulaşmıştır.

Dört ülkede de insan bilimleri ve sosyal bilimlerle ilgili derslerin çoğu kaldırılmıştır. Kitap yakma ve sansürün her türü uygulanmaktadır. Birçok gazete kapatılmış, diğerleri sıkı bir denetim altına alınmıştır. Yüzlerce gazeteci tutuklanmış, kaçırılmış, öldürülmüştür

EKONOMİK HAKLARIN ORTADAN KALDIRILMASI

Diktatörlük yönetimlerinin altında Latin Amerika halklarının yaşam düzeyi dramatik biçimde düştü. Darbeden hemen sonra Şili'de gerçek ücretler yüzde 50 oranında, Arjantin'de ise iki yıl içinde yine yüzde 50 oranında düştü. Uruguay'da ücretler 1971-76 yılları arasında yüzde 40 oranında gerilerken, Bolivya'da bu gerileme 1971-76 yılları arasında yüzde 25 idi. Bu ülkelerde işsizlik iki katına, 1930'lardaki büyük bunalımdan sonra en yüksek düzeye çıktı.

Ekonomik yaşam koşullarındaki bu kötüleşmenin, nedeni silahlı güçlerin budalalığı ya da beceriksizliği ile bir ilgisi yoktu. Bugünkü koşullar diktatörlükler tarafından izlenen bilinçli politikaların dolaysız sonuçlarıdır.

Darbelerden önce çok uluslu ve yerel tekellerin çıkarları hayli çiğnenmiş, saldırıya uğramıştı. İşçi sınıfının kazandığı ekonomik haklar, ekonomi içinde kamu sektörünün büyümesi, bazı kilit özel girişimlerin kamulaştırılması ve uluslararası ekonomik sistemin büyüyen bunalımı — bütün bu etkenler önde gelen iş kesimlerinin kârlarını azaltıyor, ve onlar açısından ekonominin yeniden biçimlendirilmesini zorunlu kılıyordu.

"EKONOMİK ŞOK TEDAVİSİ"

Bu ekonomik yeni biçimlendirmeye genellikle "ekonomik şok tedavisi" deniliyor. Milton Friedman ve Şikago Üniversitesinin adıyla anılan bu öğretinin savunucularına göre, bölge ekonomilerinin daha etkin ve üretken hale getirilmesi için bunlar dünya pazarının güçlerine açılmalı ve serbest pazar işleyişine müdahale eden tüm hükümet programlarına kesinlikle derhal son verilmelidir.

Milton Friedman'a teorileri Nobel Ödülü kazandırdı ama bunlar Latin Amerika halkları için terör ve açlık anlamına geliyordu. Bu reçeteleri uygulayan bakanlar asla aklıevvel zabitler değil, bu politikalarından yararlanmaya niyetli emperyalist burjuvazinin seçkin üyeleriydi. Örneğin Arjantin Ekonomi Bakanı Jose Martinez de Hoz, David Rockefeller'in çok yakın arkadaşıdır.

Askeri rejimlerin ekonomi politikalarını belirleyen etkenlerden biri de Uluslararası Para Fonu'nun vereceği kredi dilimleri konusunda empoze ettiği koşullardı. IMF reçetesine göre, kambiyo serbestliğine ve ithalat denetimlerine son verilmesi, devalüasyon yapılması, kamu harcamalarının kısılmasını da içeren anti-enflasyon önlemler, tüketiciyi koruma önlemlerinin kaldırılması, fiyat denetimlerine son verilmesi öngörülüyor. İMF ayrıca dış yatırımcıları teşvik önlemlerini savunuyor.

Arjantin'deki 1976 darbesine, askeriyenin iktidara getirilmesinde oynadığı rolden dolayı "dış kredi için yapılan darbe" denilmektedir. Darbeden üç hafta kadar önce, ekonomi bakanı Arjantin'in dış borçları nı ödeyemez hale gelerek iflas durumuna gelmesini önleyecek dış krediyi sağlamak için, alınan katı ekonomik önlemleri açıkladı.

YARIN: EKONOMİK ŞOK TEDAVİSİNİN ETKİLERİ VE YAN ETKİLERİ

TV KÖŞESİ

TV'de Pazar sabahları "Din ve moral" programları yayınlanacak

TRT Genel Müdürü Doğan Kasaroğlu, bir basın toplantısı yaparak önümüzdeki 3 aylık dönemde TRT yayınlarının alacağı biçim konusunda açıklama yaptı.

Açıklamaya göre, TV'de pazar günleri yayın saat 11.00 yerine 10.30'da başlatılarak milli, kültür, ahlak, din ve moral yayını yapılacak. 1 Nisan 1980'den itibaren Orta ve Doğu Anadolu'daki 27 ili kapsayan ve ikinci kanaldaki yayınların denemesi niteliğinde "Anadolu'ya" adlı bir program yayına girecek. Her gün 17-18 arasında gerçekleşecek olan programda Türkiye'nin tanıtılması, milli şuurun geliştirilmesi ve ders araç, gereç eksikliğinin giderilmesi amaçlanıyor. Açıklamaya göre, radyoda sabahtan sabaha kuşağı daha canlı hale getirilerek 8-10.30 arasında yayınlanacak, İngilizce ve Fransızca haberlere Almanca haberler de eklenecek.

Doğan Kasaroğlu, Meclis'den yapılan naklen yayınların büyük ilgi gördüğünü belirterek 28 Şubat 1980 bütçe son görüşmelerinin de naklen yayınlanması girişimlerinde bulunulduğunu açıkladı. Bundan sonra TV yayınları konusundaki kararları aktaran Kasaroğlu, büyük tepkilerle karşılaşan Uykudan Önce programının "Süt İçme" bölümün kaldırılacağını, Aşk Gemisi ve Charlie'nin Melekleri'nin ise 15 günde bir yayınlanmasının planlandığını açıkladı.

"Elmas Hırsızları"

Charlie'nin Melekleri adlı sürekli filmde bugün "Elmas Hırsızları" adlı bölüm yayınlanacak. Larry karısını dinlemek için çalıştığı klübe gittiği sırada kaybolur. Larry'nin karısı kocasının bulunması için Charlie'ye baş vurur. Charlie melekleri görevlendirir. Larry'nin bir trafik kazası sonucu kaybolduğunu öğrenen melekler araştırmalarına bu yönden başlarlar.

TRT'nin eleştiri hoşgörüsü:

Geçenlerde Avrupa'da çalışan işçimiz, Avrupa'daki işçi sorunları ve Türkiye'deki hayat pahalılığı konusundaki görüşlerini dile getirmek için TRT Haber Merkezine başvurdu. Bakın TRT'nin "halkın yayın organı olduğu" iyi niyetiyle hareket eden işçimizin başına neler geldi: Her şube kendilerinin bu konuyla ilgilenmedikleri gerekçesiyle, vatandaşımızı birkaç şube dolaştırdıktan sonra böyle bir programı yayınlayamayacağını belirtti.

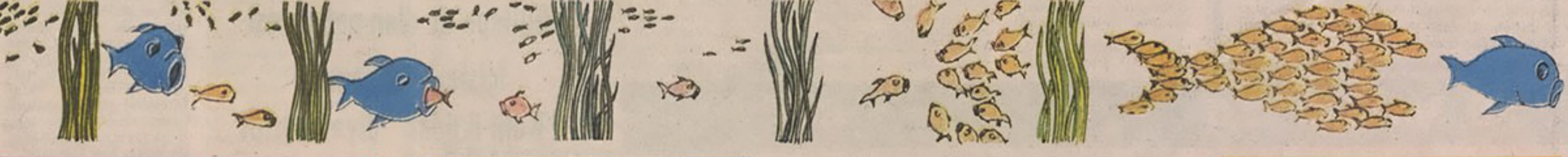
Sonunda Sabri Taşan işçi, "Ben de bu ülkenin insanıyım, bu yayın organı hepimizin malı, işçi sınıfı olarak konuşmak bizim de hakkımız" der demez, yetkililer, "Bu adam burada anarşi çıkarıyor" diye yaygarayı basarak, "döviz kaynağı" işçimizi polise teslim ettiler. Almanya'daki işçilerimiz için hazırlanan cicili—bicili programlar ve son uygulama... Doğrusu, TRT'nin işçilerimize gösterdiği saygı ve sevgiye diyecek yok...

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER
19.05 LASSİE
19.30 TAKSİ
20.00 HABERLER
20.35 UYKUDAN ÖNCE
20.45 TATLI ÇARŞAMBA
21.25 CHARLİE'NİN MELEKLERİ
22.15 KLASİK MÜZİK
22.45 HABERLER

YARINDAN SEÇMELER
Yaşayan Edebiyatçılar- Turizm-Şirket Haber Program.

Demokrat Çocuk

"Sen daha küçüksün"

Çoğumuzun sık sık duyduğu, ama hiç de hoşlanmadığı bir cümledir bu. Hoşlanmamamızın iki temel nedeni olabilir. Birincisi, hepimizin büyüme çabası ve özlemi içinde olduğumuzdur. Küçük olmak pek çok haktan yoksun kalmayı ve istemediğimiz ölçüde bir bağımlılığı getirir beraberinde. Oysa biz pek çok şeyi yapabileceğimizi hem kendimize hem de yakınlarımıza göstermek isteriz. Eğer bu olanak tanınmazsa kendimize güvenimiz kalmaz. Beceriksiz, yeteneksiz olduğumuz kanısına kapılabilirz. Bu yüzden, "Sen daha küçüksün" dendiğinde yüzümüze bir kapı kapanmış gibi gelir bize. Ve hiç kuşkusuz, hoşlanmayız bundan.

İkinci bir neden daha var: Genellikle büyükler kimi zaman büyük, kimi zaman ise küçük olduğumuzu söylerler bize. Bu çelişkiyi büyüklerimize hiç yakıştıramayız.

Bizler değişen koşullara göre değişen kalıplara sokulmak istemiyoruz. Tersine, kendimizi tanıyacağımız, geliştireceğimiz, yetkinleştireceğimiz olanaklar istiyoruz. Bu konuda büyüklerimizden yardım bekliyoruz. Onlardan tutarlı davranarak örnek olmalarını diliyoruz.

Bu konuyu çok güzel bir biçimde yansıtan Handan Saygılı'nın şiirini bakalım beğenecek misiniz?

Yazışma Adresimiz: Demokrat Çocuk, Konur Sok. 24/19 Kızılay—Ankara

Güneş ağabey

SİZLERDEN

Yeri gelince

Yeri gelince, küçüksün
Sinemaya gidemezsin
Yeri gelince, büyüksün
Ekmek almalısın

Çocuk istemez
Duygularının ortada kalmasını
Büyük mü olsun
Küçük mü?
Yoksa yine
Hem büyük, hem küçük mü? .

Handan SAYGILI

Takla atan piramid

10 kırmızı toptan oluşan bu piramitteki 3 topun yerini değiştirerek, piramidi başaşağı çevirebilir misiniz?

TANIYALIM BİLELİM

Yurdumuz

Yurdumuzun üç yanının denizle çevrili olduğunu ya da iki kıtayı birbirine bağladığını bilmeyenimiz yoktur. Ancak böylesi bilgiler, yurdumuzu her özelliği ile bir bütün olarak tanımamıza yetmez.

Tanımanın en iyi yolu kuşkusuz gezip görmektir. Fakat bu, olanaklarımıza ve boş zamanımız olup olmadığına bağlıdır. Gezip göremiyorsak; tanımak, bilmek çabamızdan vazgeçecek değiliz elbette. Gezme olanağı bulanların deneyimlerinden yararlanacağız, gezi notlarını okuyacağız.

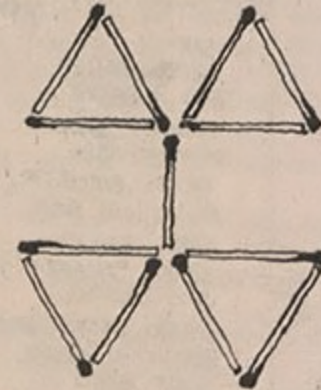
Bundan böyle bu küçük köşede haftada bir de olsa sizlerle yurdumuzun ve zaman zaman da diğer ülkelerin özelliklerini tanımaya çalışacağız.

Hiç kuşkusuz hepimiz yurdumuzla ilgili pek çok şey biliriz. Ama fazla bilinmediğini sandığımız bazı ilginç yanları da var. Örneğin ilk insan topluluklarında görülen göçebe yaşam biçiminin pek çok yöremizde hâlâ varolduğunu biliyor muydunuz? Bu yaşam biçiminin yanısıra, büyük kentlerimizde ise çok farklı, yerleşik bir yaşam biçimi var. Kuşkusuz bu iki yaşam biçiminin arasında yeralan başka örnekler de gösterilebilir. Yarı göçebelik, gurbetçilik, vb.

Bir göçebe ile kentlinin yaşamı arasındaki, fark, konutlarında da gözükmüyor mu ? Ya da günlük hayatta kullandıkları araç gereçlerde?

İşte bu ve benzeri sorularımızı yurdumuzu ve halkımızı daha yakından, daha iyi tanıyarak cevaplandıracağız.

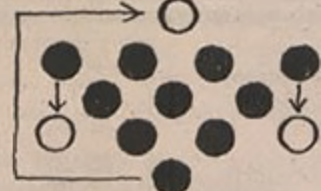
Küçük üçgenler

YUKARIDA KİBRİTLERDEN YAPILMIŞ 4 KÜÇÜK ÜÇGEN GÖRÜYORSUNUZ. Bu kibritlerden üçünün yerini değiştirerek, 3 küçük 1 büyük üçgen elde edebilir misiniz?

Yanıtlar:

TAKLA ATAN PIRAMİT

KÜÇÜK ÜÇGENLER

1. Ortadaki kibritle yukarıdaki iki üçgenin tepelerini birleştirin.
2. Aşağıdaki iki üçgenin birbirine yakın kenarlarını alarak büyük üçgeni tamamlayın.

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

Kar kurdu

Yurdumuzun özellikle Doğu bölgesine kışın çok kar yağar ve uzun süre erimez. Bu kar tabakalarının alt kısımları zamanla kurtlanır. Kar kurdu denilen bu sevimli beyaz kurtlar karın içinden oluştuğu için çok da temizdirler. İşte bu yüzden içilen suları soğutmada kullanılırlar. Su dolu bardağa atılan bu kurtlar çok kısa zamanda eriyip yok olur ve suyu buz gibi yaparlar.

